P10_TA(2024)0035

Konferencja ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2024 r. w Baku, Azerbejdżan (COP29)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie Konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2024 (COP29) w Baku, Azerbejdżan (2024/2718(RSP))

(C/2025/808)

Parlament Europejski,

— uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i protokół z Kioto do tej konwencji,

— uwzględniając porozumienie przyjęte 12 grudnia 2015 r. na 21. Konferencji Stron UNFCCC (COP21) w Paryżu (porozumienie paryskie),

— uwzględniając 28. Konferencję Stron UNFCCC (COP28), 18. sesję Konferencji Stron służącą jako spotkanie Stron protokołu z Kioto (CMP18), piąte posiedzenie Konferencji Stron służące jako spotkanie Stron porozumienia paryskiego (CMA5) i pakt klimatyczny z Glasgow przyjęty 13 listopada 2021 r. na 26. Konferencji Stron UNFCCC (COP26) w Glasgow,

— uwzględniając porozumienie zawarte na 27. Konferencji Stron UNFCCC (COP27) w sprawie ustanowienia instrumentu finansowania strat i szkód, utworzenie podczas COP28 komitetu przejściowego ds. uruchomienia nowych mechanizmów finansowania reagowania na straty i szkody oraz sieć z Santiago ds. strat i szkód,

— uwzględniając swoją rezolucję z 21 listopada 2023 r. w sprawie Konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2023 (COP28) w Dubaju, Zjednoczone Emiraty Arabskie ([1]),

— uwzględniając swoją rezolucję z 25 kwietnia 2024 r. w sprawie Azerbejdżanu, w szczególności represji wobec społeczeństwa obywatelskiego oraz sytuacji dr. Gubada Ibadoglu i Ilhamiza Gulijewa ([2]), a także wszystkie wcześniejsze rezolucje w sprawie Azerbejdżanu,

— uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju,

— uwzględniając swoją rezolucję z 15 czerwca 2023 r. w sprawie wdrażania i realizacji celów zrównoważonego rozwoju ([3]),

— uwzględniając sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) z 2018 r. dotyczące globalnego ocieplenia o 1,5 °C, jego sprawozdanie specjalne w sprawie zmiany klimatu i gruntów, jego sprawozdanie specjalne w sprawie oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie oraz jego szóste sprawozdanie oceniające,

— uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmiany Klimatu z 18 stycznia 2024 r. pt. „Towards EU climate neutrality: progress, policy gaps and opportunities" [W kierunku neutralności klimatycznej UE: postępy, luki w polityce i szanse], a także jego sprawozdanie z 15 czerwca 2023 r. pt. „Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030–2050" [Doradztwo naukowe dotyczące określenia ogólnounijnego celu klimatycznego na 2040 r. oraz budżetu na lata 2030–2050 przeznaczonego na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych],

— uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) ([4]),

— uwzględniając niedawno przyjęte przepisy UE, które wpisują cele UE, takie jak redukcja emisji netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r. i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. (pakiet „Gotowi na 55"), w konkretne strategie polityczne w różnych sektorach,

— uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. („8. EAP"), a także sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z monitorowania postępów w realizacji celów 8. EAP w 2023 r. oraz śródokresowy przegląd 8. EAP przeprowadzony przez Komisję,

([1]) Dz.U. C, C/2024/4210, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4210/oj.
([2]) Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0369.
([3]) Dz.U. C, C/2024/493, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj.
([4]) Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

— uwzględniając swoją rezolucję z 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej ([5]),

— uwzględniając komunikat Komisji z 6 lutego 2024 r. pt. „Zabezpieczenie naszej przyszłości. Cel klimatyczny Europy na 2040 r. i droga ku neutralności klimatycznej do 2050 r. jako fundamenty zrównoważonego, sprawiedliwego i dostatniego społeczeństwa" (COM(2024)0063),

— uwzględniając komunikat Komisji z 12 marca 2024 r. pt. „Zarządzanie ryzykiem klimatycznym – ochrona obywateli i dobrobytu" (COM(2024)0091),

— uwzględniając komunikat Komisji z 24 lutego 2021 r. pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu" (COM(2021)0082),

— uwzględniając swoją rezolucję z 17 grudnia 2020 r. w sprawie strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ([6]),

— uwzględniając sprawozdanie z 20 listopada 2023 r. na temat rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji sporządzone przez Program ONZ ds. Ochrony Środowiska (UNEP) pt. „Broken Record – Temperatures hit new highs, yet world fails to cut emissions (again)" [Nowy rekord – najwyższe temperatury w historii, ale świat (znów) nie ogranicza emisji], sprawozdanie UNEP z 2 listopada 2023 r. na temat luki adaptacyjnej pt. „Underfinanced. Underprepared – Inadequate investment and planning on climate adaptation leaves world exposed" [Niedofinansowani, nieprzygotowani – brak wystarczających inwestycji i planowania w zakresie dostosowania do zmiany klimatu naraża świat na ryzyko], a także sprawozdanie UNEP z 8 listopada 2023 r. na temat rozbieżności w produkcji pt. „Phasing down or phasing up? Top fossil fuel producers plan even more extraction despite climate promises" [Stopniowe zmniejszanie czy stopniowe zwiększanie? Pomimo obietnic klimatycznych czołowi producenci paliw kopalnych planują jeszcze większe wydobycie],

— uwzględniając sprawozdanie podsumowujące UNFCCC z 14 listopada 2023 r. w sprawie wkładów ustalonych na poziomie krajowym w ramach porozumienia paryskiego,

— uwzględniając drugie sprawozdanie niezależnej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. finansowania działań w związku ze zmianą klimatu z listopada 2023 r. pt. „A climate finance framework: decisive action to deliver on the Paris Agreement" [Ramy finansowania w związku ze zmianą klimatu: zdecydowane działania na rzecz realizacji porozumienia paryskiego],

— uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) z 1 grudnia 2023 r. pt. „An Eye on Methane: International Methane Emissions Observatory 2023 Report" [Oko na metan: sprawozdanie Międzynarodowego Obserwatorium Emisji Metanu 2023] oraz sprawozdanie UNEP z 6 maja 2021 r. pt. „Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions" [Globalna ocena metanu: korzyści i koszty ograniczania emisji metanu].

— uwzględniając sprawozdanie Global Methane Tracker 2024 z marca 2024 r. opublikowane przez Międzynarodową Agencję Energetyczną,

— uwzględniając komunikat Komisji z 14 października 2020 r. dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu (COM(2020)0663),

— uwzględniając wyniki sprawozdania ze strategicznego dialogu na temat przyszłości rolnictwa UE pt. „A shared prospect for farming and food in Europe" [Wspólna perspektywa rolnictwa i żywności w Europie],

— uwzględniając swoją rezolucję z 21 października 2021 r. w sprawie strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu ([7]),

— uwzględniając sprawozdanie Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) z 19 marca 2024 r. w sprawie stanu klimatu na świecie w 2023 r.,

— uwzględniając usługę programu Copernicus w zakresie zmiany klimatu oraz odnośne sprawozdanie pt. „Global Climate Highlights 2023" [Najważniejsze kwestie związane z klimatem w ujęciu globalnym 2023],

— uwzględniając światowy rejestr emisji i rezerw paliw kopalnych,

— uwzględniając sprawozdanie UNEP z 18 lutego 2021 r. pt. „Making Peace with Nature: a scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies" [W zgodzie z naturą – naukowy plan działania w sytuacjach kryzysowych związanych z klimatem, różnorodnością biologiczną i zanieczyszczeniem],

— uwzględniając sprawozdanie Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów z 25 listopada 2019 r. na temat globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych,

— uwzględniając globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu uzgodnione podczas 15. posiedzenia Konferencji Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP15),

— uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: przywracanie przyrody do naszego życia" (COM(2020)0380),

— uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2021 r. w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030: przywracanie przyrody do naszego życia ([8]),

([5]) Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 28.
([6]) Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 156.
([7]) Dz.U. C 184 z 5.5.2022, s. 105.
([8]) Dz.U. C 67 z 8.2.2022, s. 25.

— uwzględniając sprawozdanie ze wspólnych warsztatów IPBES-IPCC z 10 czerwca 2021 r. poświęconych różnorodności biologicznej i zmianie klimatu,

— uwzględniając swoją rezolucję z 6 października 2022 r. w sprawie impulsu do działań na rzecz oceanów: w celu poprawy zarządzania oceanami i różnorodności biologicznej ([9]),

— uwzględniając Porozumienie w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, dotyczące ochrony i zrównoważonego wykorzystywania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (porozumienie dotyczące różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową) przyjęte 19 czerwca 2023 r.,

— uwzględniając swoją rezolucję z 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ochrony gleb ([10]),

— uwzględniając raport Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) z 4 grudnia 2019 r. pt. „The European Environment – State and Outlook 2020" [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], ocenę EEA z 8 września 2022 r. dotyczącą potencjału europejskich gleb w zakresie bardziej zdecydowanych działań w dziedzinie klimatu oraz pierwszą przeprowadzoną przez EEA europejską ocenę ryzyka klimatycznego z 11 marca 2024 r.,

— uwzględniając swoją rezolucję z 16 września 2020 r. w sprawie roli UE w ochronie i odtwarzaniu światowych lasów ([11]),

— uwzględniając swoją rezolucję z 15 września 2022 r. w sprawie konsekwencji suszy, pożarów i innych ekstremalnych zjawisk pogodowych: zwiększenie starań UE w walce ze zmianą klimatu ([12]),

— uwzględniając światowe sprawozdanie ONZ z 9 maja 2023 r. w sprawie rozwoju wód dotyczące partnerstwa i współpracy na rzecz wody oraz Konferencję Wodną ONZ, która odbyła się w dniach 22–24 marca 2023 r. i była pierwszą od 1977 r. dużą konferencją ONZ poświęconą wodzie,

— uwzględniając rezolucję Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska z 1 marca 2024 r. w sprawie skutecznego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwiązania na rzecz wzmocnienia polityki wodnej w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w kontekście zmiany klimatu, utraty różnorodności biologicznej i zanieczyszczeń,

— uwzględniając swoją rezolucję z 5 października 2022 r. w sprawie dostępu do wody jako prawa człowieka – wymiar zewnętrzny ([13]),

— uwzględniając sprawozdanie ONZ z 2019 r. na temat rozwoju zasobów wodnych na świecie pt. „Leaving No One Behind" [Nie pozostawić nikogo w tyle],

— uwzględniając sprawozdanie ONZ z 2024 r. na temat rozwoju zasobów wodnych na świecie pt. „Water for prosperity and Peace" [Woda dla dobrobytu i pokoju],

— uwzględniając komunikat Komisji z 11 marca 2020 r. pt. „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy" (COM(2020)0098),

— uwzględniając swoją rezolucję z 10 lutego 2021 r. w sprawie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym ([14]),

— uwzględniając przyjęte przez UNEP globalne ramy dotyczące chemikaliów – na rzecz planety wolnej od szkodliwych chemikaliów i odpadów, opublikowane w marcu 2024 r.,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji z 23 listopada 2020 r. pt. „Zaktualizowana analiza wpływu na klimat emisji lotniczych innych niż CO_2 oraz potencjalnych środków z zakresu polityki zgodnie z art. 30 ust. 4 dyrektywy w sprawie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji" COM(2020)0747,

— uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej z czerwca 2023 r. pt. „World Energy Transitions Outlook 2023: 1.5 °C Pathway" [Perspektywa światowych przemian energetycznych na 2022 r. – cel 1,5 °C],

— uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) z maja 2021 r. pt. „Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector" [Zeroemisyjność netto do 2050 r. – plan działania dla globalnego sektora energetycznego] oraz jego aktualizację z września 2023 r. pt. „Net Zero Roadmap: A Global Pathway to Keep the 1.5 °C Goal in Reach" [Harmonogram na rzecz zeroemisyjności: globalny scenariusz, który pozwoli utrzymać cel 1,5 °C w zasięgu],

— uwzględniając sprawozdanie specjalne MAE z maja 2024 r. pt. „Strategies for Affordable and Fair Clean Energy Transitions" [Strategie na rzecz przystępnej cenowo i sprawiedliwej transformacji w kierunku czystej energii] oraz jej sprawozdanie z czerwca 2024 r. pt. „COP28 Tripling Renewable Capacity Pledge. Tracking countries' ambitions and identifying policies to bridge the gap" [Potrojenie zobowiązań dotyczących mocy wytwórczej energii odnawialnej. Śledzenie ambicji krajów i identyfikacja polityk z myślą o wypełnieniu luki],

— uwzględniając przyjęte przez ONZ ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030,

— uwzględniając sprawozdanie Biura ONZ ds. Zmniejszania Ryzyka Związanego z Klęskami Żywiołowymi (UNDRR) za 2023 r. z przeglądu śródokresowego wdrażania ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030,

— uwzględniając sprawozdanie UNDRR z 2023 r. z globalnej oceny zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi,

([9]) Dz.U. C 132 z 14.4.2023, s. 106.
([10]) Dz.U. C 506 z 15.12.2021, s. 38.
([11]) Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 10.
([12]) Dz.U. C 125 z 5.4.2023, s. 135.
([13]) Dz.U. C 132 z 14.4.2023, s. 54.
([14]) Dz.U. C 465 z 17.11.2021, s. 11.

— uwzględniając sprawozdanie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 20 grudnia 2023 r. w sprawie zmian klimatu i zdrowia,

— uwzględniając swoją rezolucję z 15 czerwca 2023 r. w sprawie Europejskiego Dnia Ofiar Światowego Kryzysu Klimatycznego ([15]),

— uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego z 7 czerwca 2023 r. w sprawie wpływu zmiany klimatu na krytyczną infrastrukturę energetyczną związaną z obronnością,

— uwzględniając Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r.,

— uwzględniając plan działania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z listopada 2020 r. dotyczący zmiany klimatu i obronności,

— uwzględniając swoją rezolucję z 7 czerwca 2022 r. w sprawie planu działania ESDZ w zakresie zmiany klimatu i obronności ([16]),

— uwzględniając wnioski przyjęte na 66. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet 25 marca 2022 r. pt. „Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes" [Osiągnięcie równości płci i wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt w kontekście strategii politycznych i programów na rzecz zmniejszania ryzyka związanego ze zmianą klimatu, środowiskiem i klęskami żywiołowymi],

— uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ds. promocji oraz ochrony praw człowieka w kontekście zmiany klimatu z 26 lipca 2022 r.,

— uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ nr 41/21 z 12 lipca 2019 r. w sprawie praw człowieka i zmiany klimatu,

— uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 1989 r. i komentarz ogólny Komitetu Praw Dziecka ONZ nr 26 z 22 sierpnia 2023 r. w sprawie praw dziecka i środowiska, ze szczególnym naciskiem na zmianę klimatu,

— uwzględniając strategię UE na rzecz praw dziecka z 2021 r.,

— uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw ludności rdzennej z 1 listopada 2017 r. na temat wpływu zmiany klimatu i finansowania działań w związku ze zmianą klimatu na prawa ludności rdzennej oraz deklarację ludności rdzennej przyjętą na konferencji „Sztokholm+50",

— uwzględniając drugie sprawozdanie UNFCCC z 29 stycznia 2024 r. w sprawie określenia potrzeb krajów rozwijających się będących stronami w odniesieniu do wdrażania konwencji i porozumienia paryskiego,

— uwzględniając wyniki szczytu w sprawie nowego globalnego paktu finansowego z czerwca 2023 r.,

— uwzględniając wspólne ramy G20 dotyczące traktowania długu wykraczające poza inicjatywę na rzecz zawieszenia obsługi długu,

— uwzględniając sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 04/2023 z 15 lutego 2023 r. pt. „Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + – Osiągnięcia nie dorównały ambicjom" i nr 18/2023 z 26 czerwca 2023 r. pt. „Cele UE w dziedzinie klimatu i energii – osiągnięto cele na 2020 r., lecz niewiele wskazuje na to, że działania na rzecz realizacji celów na 2030 r. będą wystarczające",

— uwzględniając konkluzje Rady z 17 października 2023 r. w sprawie przygotowań do 28. Konferencji Stron UNFCCC (COP28) w Dubaju w dniach 30 listopada – 12 grudnia 2023 r.,

— uwzględniając konkluzje Rady z 14 października 2024 r. w sprawie przygotowań do 29. Konferencji Stron UNFCCC (COP29) w Baku w dniach 11–22 listopada 2024 r.,

— uwzględniając konkluzje Rady z 8 października 2024 r. w sprawie finansowania działań proklimatycznych w związku z Konferencją ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP29), która odbędzie się w Baku w dniach 11–22 listopada 2024 r.,

— uwzględniając pytania do Komisji i Rady dotyczące konferencji klimatycznej Narodów Zjednoczonych w 2024 r. w Baku (Azerbejdżan) (COP29) (O-0010/2024 – B10-0104/2024 i O-0009/2024 – B10-0105/2024),

— uwzględniając art. 142 ust. 5 i art. 136 ust. 2 Regulaminu,

— uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,

([15]) Dz.U. C, C/2024/488, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/488/oj.
([16]) Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 19.

A. mając na uwadze, że Parlament Europejski uznał sytuację klimatyczną i środowiskową za alarmującą oraz zobowiązał się do pilnego zwalczania i ograniczania tego zagrożenia;

B. mając na uwadze, że porozumienie paryskie weszło w życie 4 listopada 2016 r.; mając na uwadze, że do tej pory do porozumienia przystąpiły 193 państwa i UE, które razem odpowiadają za ponad 98 % światowych emisji;

C. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem UNEP w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2023 r. pełne wdrożenie bezwarunkowych wkładów ustalonych na poziomie krajowym w ramach porozumienia paryskiego na 2030 r. umożliwiłoby wejście świata na drogę do ograniczenia wzrostu temperatury do 2,9 °C w tym stuleciu; mając na uwadze, że pełne wdrożenie warunkowych wkładów ustalonych na poziomie krajowym obniżyłoby wzrost temperatury do 2,5 °C;

D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu podsumowującym UNFCCC z 2023 r. dotyczącym wkładów ustalonych na poziomie krajowym stwierdzono, że według prognoz całkowity poziom globalnych emisji gazów cieplarnianych w 2030 r. ma być o 2 % niższy od poziomu z 2019 r.; mając na uwadze, że w pierwszym globalnym przeglądzie zakończonym w 2023 r. na COP28 podkreślono niezwykle istotną potrzebę ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C, aby w znacznym stopniu zmniejszyć zagrożenia związane ze zmianą klimatu i jej skutki; mając na uwadze, że okno na utrzymanie wzrostu temperatury poniżej 1,5 °C zamyka się w alarmującym tempie; mając na uwadze, że emisje nadal rosną, a luka w redukcji emisji rośnie; mając na uwadze, że według wniosków IPCC w scenariuszach ograniczających ocieplenie do 1,5 °C do 2030 r. emisje gazów cieplarnianych muszą być o 43 % niższe od poziomu z 2019 r.;

E. mając na uwadze, że przekroczono sześć z dziewięciu poziomów krytycznych dla planety analizowanych przez Stockholm Resilience Centre;

F. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji COM(2024)0063 określono cel klimatyczny na 2040 r.; mając na uwadze, że nowo wybrana przewodnicząca Ursula von der Leyen w swoich wytycznych politycznych dla nowej Komisji zobowiązała się do zaproponowania celu klimatycznego na 2040 r.;

G. mając na uwadze, że 16 października 2023 r. UE i jej państwa członkowskie przedłożyły aktualizację wkładu ustalonego na poziomie krajowym i zobowiązały się do ograniczenia swoich emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej 55 % w porównaniu z 1990 r., a tym samym nadal należą do światowych liderów działań na rzecz klimatu;

H. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone odpowiadają za 24,1 % łącznych emisji CO_2 na świecie, UE27 – za 16,7 %, Chiny –za 14,7 %, Rosja – za 6,7 %, a Zjednoczone Królestwo – za 4,5 %;

I. mając na uwadze, że osiągnięcie globalnych celów klimatycznych wymaga wspólnego wysiłku wszystkich stron; mając na uwadze, że emisje w UE stanowią około 6,1 % światowych emisji, podczas gdy ludność UE stanowi 5,7 % ludności świata ([17]), ([18]), ([19]); mając na uwadze, że dekarbonizacja w samej UE nie wystarczy;

J. mając na uwadze, że ze wspólnotowej bazy danych dotyczącej gazów cieplarnianych, tj. bazy danych o emisjach na potrzeby światowych badań atmosferycznych (EDGAR) wynika, że w 2023 r. największe gospodarki wschodzące, takie jak Chiny, Indie i Brazylia, zwiększyły emisje, podczas gdy wszystkie sektory w UE-27 odnotowały spadek emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z 2022 r.;

K. mając na uwadze, że w pierwszym globalnym przeglądzie zakończonym w 2023 r. na COP28 podkreślono pilną potrzebę zajęcia się wzajemnie powiązanymi globalnymi kryzysami dotyczącymi zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej w szerszym kontekście realizacji celów zrównoważonego rozwoju, a także kluczowe znaczenie, jakie dla zrównoważonych działań w dziedzinie klimatu mają ochrona, zachowanie, odbudowa i zrównoważone wykorzystywanie przyrody i ekosystemów;

L. mając na uwadze, że woda jest zasobem o podstawowym znaczeniu dla życia ludzkiego, działalności gospodarczej, w tym rolnictwa, i ekosystemów; mając na uwadze, że odnotowuje się coraz więcej problemów dotyczących wody, w tym jej zanieczyszczenie i niedobory; mając na uwadze, że społeczeństwa i ekosystemy odczuwają skutki zmiany klimatu głównie poprzez problemy z wodą i to na wodę najbardziej ona oddziałuje, co objawia się suszami, powodziami, niedoborami wody i zmieniającymi się wzorcami opadów, które stają się coraz silniejsze i częstsze; mając na uwadze, że pogłębia to wpływ zmiany klimatu i zwiększa ryzyko, jakie stwarza ona dla różnorodności biologicznej, dla odporności ekosystemów, dla rolnictwa, dla bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego oraz dla zaspokojenia podstawowych ludzkich potrzeb, a jednocześnie zagraża to z trudem wypracowanym postępom w rozwoju i transformacji ekologicznej, a także prawom człowieka i pokojowi; mając na uwadze, że 1,42 mld ludzi żyje na obszarach, które są w dużym lub bardzo dużym stopniu narażone na problemy z wodą; mając na uwadze, że odporne na zmianę klimatu zarządzanie zasobami wodnymi i oczyszczaniem ścieków należy do podstawowych elementów łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej; mając na uwadze, że należy zagwarantować liczne funkcje ekosystemowe pełnione przez zasoby wodne, między innymi poprzez planowanie zasobów wodnych, zarządzanie nimi oraz inwestowanie w innowacje związane z wodą, w tym efektywność energetyczną i wodną, recykling wody oraz odtwarzanie i ochronę ekosystemów słodkowodnych; mając na uwadze, że gospodarka wodna silnie wiąże się z innymi obszarami polityki, w związku z czym należy zapewnić spójność polityki i podejmować działania na skalę całych dorzeczy poprzez wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody;

([17]) Komunikat Komisji z dnia 31 października 2024 r. – Sprawozdanie z postępów działań UE w dziedzinie klimatu z 2024 r. (COM(2024)0498).
([18]) Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, „Emissions Gap Report 2024" [Raport w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji, 2024 r.]
([19]) Komisja Europejska: Wspólne Centrum Badawcze, baza danych o emisjach na potrzeby światowych badań atmosferycznych (EDGAR) (EDGAR), „GHG emissions of all world countries – 2024" [Emisje gazów cieplarnianych we wszystkich państwach świata – 2024 r.].

M. mając na uwadze, że gleby są największym lądowym rezerwuarem węgla i że dzięki dbałości o zdrowe gleby wzrasta odporność, a zmniejsza się podatność na zmianę klimatu;

N. mając na uwadze, że lasy odgrywają zasadniczą rolę w przystosowaniu się do zmiany klimatu i w jej łagodzeniu: mając na uwadze, że zatrzymanie wylesiania, zwiększenie ochrony lasów, zalesianie i ponowne zalesianie oraz odpowiedzialne pozyskiwanie należą do kluczowych działań łagodzących;

O. mając na uwadze, że skutki upałów mogą się potęgować w miastach, w których mieszka ponad połowa ludności świata, z powodu efektu miejskich wysp ciepła; mając na uwadze, że fale upałów powodują gwałtowny wzrost zużycia energii, obniżenie wydajności pracy, a także zwiększone ryzyko zdrowotne, prowadzące do większej liczby zgonów; mając na uwadze, że rozwiązania naturalne, uwzględnianie zielonej infrastruktury i instalowanie naturalnego zacienienia przyczyniają się do spadku temperatury w miastach;

P. mając na uwadze, że w szóstym sprawozdaniu oceniającym IPCC oraz w opinii naukowej Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmiany Klimatu dotyczącej ustalenia ogólnounijnego celu klimatycznego na 2040 r. i budżetu emisyjnego na lata 2030–2050 wyraźnie stwierdzono, że do realizacji celów klimatycznych określonych w porozumieniu paryskim i do osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto konieczne są przede wszystkim głęboka, szybka i trwała redukcja emisji CO_2, metanu i innych gazów cieplarnianych, a także zarówno pochłanianie dwutlenku węgla przez grunty, jak i stosowanie technologii usuwania dwutlenku węgla na dużą skalę;

Q. mając na uwadze, że układ o nierozprzestrzenianiu paliw kopalnych poparło tylko 14 państw, z których żadne nie jest państwem członkowskim UE;

R. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem MAE pt. „Tripling Renewable Capacity Pledge: Tracking countries' ambitions" [Potrojenie zobowiązań dotyczących mocy wytwórczej energii odnawialnej. Śledzenie ambicji krajów] zobowiązania do wprowadzenia energii ze źródeł odnawialnych do 2030 r. zawarte we wkładach ustalonych na poziomie krajowym doprowadziłyby do osiągnięcia zaledwie 12 % celu potrojenia mocy wytwórczej energii odnawialnej;

S. mając na uwadze, że oceany są największym pochłaniaczem dwutlenku węgla na naszej planecie i pochłaniają nadwyżkę ciepła i energii uwalnianą z rosnących emisji gazów cieplarnianych; mając na uwadze, że choć oceany odgrywają wyjątkową i kluczową rolę jako regulator klimatu, różnorodność biologiczna mórz jest poważnie zagrożona; mając na uwadze, że degradacja ekosystemów morskich, takich jak rafy koralowe, lasy namorzynowe i skupiska trawy morskiej, osłabia zdolność oceanów do sekwestracji dwutlenku węgla i przystosowania się do zmiany klimatu, co potęguje wpływ na klimat;

T. mając na uwadze, że od czasu rewolucji przemysłowej metan odpowiada za około 30 % wzrostu temperatury na świecie; mając na uwadze, że szybkie i trwałe obniżenie emisji metanu jest kluczowe dla ograniczenia globalnego ocieplenia w perspektywie krótkoterminowej;

U. mając na uwadze, że MAE oszacowała, iż aby utrzymać się na poziomie poniżej 1,5 °C, należałoby ograniczyć emisję metanu z paliw kopalnych o 75 % do 2030 r., oraz wskazała, że zobowiązania podjęte do tej pory przez państwa i przedsiębiorstwa doprowadziłyby do ograniczenia emisji tylko o 50 % oraz że większość zobowiązań nie jest jeszcze poparta planami wdrożenia;

V. mając na uwadze, że w siódmej ocenie OECD dotyczącej postępów w realizacji celu UNFCCC w zakresie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu stwierdzono, że w 2022 r. kraje rozwinięte zapewniły krajom rozwijającym się łącznie 115,9 mld USD na finansowanie takich działań, co jest kwotą wciąż znacznie poniżej rzeczywistych potrzeb;

W. mając na uwadze, że w pierwszym sprawozdaniu UNFCCC w sprawie określenia potrzeb stron będących krajami rozwijającymi się stwierdzono, że sprawozdania krajowe przedłożone przez strony będące krajami rozwijającymi się wykazują, że koszty zaspokojenia ich potrzeb związanych z wdrażaniem konwencji i porozumienia paryskiego wynoszą łącznie 5,8–5,9 bln USD do 2030 r.;

X. mając na uwadze, że w sprawozdaniu UNEP z 2023 r. dotyczącym luki adaptacyjnej podkreślono, że obecną lukę w finansowaniu w tej dziedzinie szacuje się na 194 mld USD do 366 mld USD rocznie, a luka ta będzie się zwiększać wraz z nasilaniem się skutków zmiany klimatu;

Y. mając na uwadze, że obecny cel finansowania działań w związku ze zmianą klimatu w wysokości 100 mld USD rocznie do 2025 r. jest finansowany przez strony sklasyfikowane jako uprzemysłowione w momencie podpisywania UNFCCC w 1992 r.; mając na uwadze, że ta klasyfikacja nie odzwierciedla już odpowiednio możliwości finansowych poszczególnych krajów i ich skumulowanych historycznych emisji, które od tego czasu znacznie się zmieniły;

Z. mając na uwadze, że zapewnienie spójności globalnych przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą w kierunku gospodarki o zerowej emisji netto i odpornej na zmianę klimatu jest zasadniczym celem zielonej transformacji zgodnie z art. 2 porozumienia paryskiego;

AA. mając na uwadze, że w pierwszej Europejskiej ocenie ryzyka związanego z klimatem (EUCRA) stwierdzono, że niektóre zagrożenia klimatyczne w Europie już teraz osiągają poziom krytyczny, podczas gdy wiele innych zagrożeń może osiągnąć poziom krytyczny lub nawet katastrofalny w tym stuleciu, szkodliwie oddziałując na konkurencyjność gospodarek i przedsiębiorstw, krajobraz geopolityczny, siłę roboczą i spójność społeczną; mając na uwadze, że w sprawozdaniu z EUCRA zaleca się uwzględnienie obecnych i przyszłych zagrożeń klimatycznych praktycznie we wszystkich obszarach polityki oraz podjęcie działań zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym;

AB. mając na uwadze, że Europejski Naukowy Komitet Doradczy ds. Zmiany Klimatu podkreśla potrzebę pilnego i pełnego wycofania szkodliwych dopłat do paliw kopalnych w całej UE; mając na uwadze, że 8. EAP wymaga ustalenia terminu stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych, zgodnie z dążeniem do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C; mając na uwadze, że w sprawozdaniu monitorującym Europejskiej Agencji Środowiska z 2023 r. dotyczącym postępów w realizacji 8. EAP pokreślono, że większość państw członkowskich nie ma konkretnych planów dotyczących tego, w jaki sposób i do kiedy zamierzają wycofać dopłaty do paliw kopalnych; mając na uwadze, że ma to kluczowe znaczenie dla przyspieszenia przejścia na energię ze źródeł odnawialnych, zapewnienia sprawiedliwego podziału zasobów i osiągnięcia celów klimatycznych UE określonych w porozumieniu paryskim;

AC. mając na uwadze, że istnieją naukowo udowodnione powiązania między zdrowiem a kryzysami środowiskowymi i klimatycznymi; mając na uwadze, że najbardziej wrażliwe grupy ludności są w nieproporcjonalnym stopniu dotknięte skutkami zmiany klimatu i bardziej narażone na brak bezpieczeństwa żywnościowego i wodnego, na zagrożenia dla zdrowia, na przesiedlenia i na utratę źródeł utrzymania;

AD. mając na uwadze, że wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie nie tylko rażąco narusza prawo międzynarodowe oraz powoduje ogromne straty w ludziach i szkody dla obywateli, ale także opóźnia bardzo potrzebne działania w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu oraz prowadzi do bezpośredniej i długoterminowej degradacji środowiska;

AE. mając na uwadze, że zmiana klimatu w coraz większym stopniu staje się głównym czynnikiem powodującym migrację i wysiedlenia, a miliony osób są zmuszone do opuszczenia swoich domów z powodu podnoszenia się poziomu mórz, ekstremalnych zdarzeń pogodowych, suszy i niedoboru zasobów naturalnych; mając na uwadze, że do 2050 r. nawet 216 mln osób może być zmuszonych do migracji wewnętrznej ze względów klimatycznych w regionach Afryki, Ameryki Łacińskiej, Azji i Pacyfiku oraz Europy Wschodniej ([20]);

Globalny przegląd i COP29 w Baku

1. z zadowoleniem odnotowuje wyniki pierwszego globalnego przeglądu technicznego na COP28, w którym uznano, że ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C bez przekroczenia lub przy ograniczonym przekroczeniu tej wartości oraz do 2 °C wymaga osiągnięcia szczytowego poziomu globalnych emisji gazów cieplarnianych do 2025 r. oraz że ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C bez przekroczenia lub przy ograniczonym przekroczeniu tej wartości wymaga głębokiej, szybkiej i trwałej redukcji globalnych emisji gazów cieplarnianych o 43 % do 2030 r. i o 60 % do 2035 r. w stosunku do poziomu z 2019 r., co pozwoli osiągnąć zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r.;
2. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszone przez UE na COP28 najważniejsze zobowiązania i działania mające na celu znaczne zwiększenie globalnych ambicji klimatycznych; wzywa wszystkie strony do podjęcia działań następczych poprzez ambitne wdrożenie i nasilenie działań ustalonych na szczeblu krajowym; podkreśla szczególną odpowiedzialność wszystkich krajów emitujących znaczne ilości gazów cieplarnianych i krajów G-20 za objęcie przywództwa; zaznacza, że konieczne są wspólne wysiłki i dalsze działania ze strony wszystkich krajów, zwłaszcza ze strony wszystkich największych gospodarek i gospodarek wschodzących; wzywa UE i partnerów o podobnych poglądach do współpracy ze wszystkimi stronami w celu zapewnienia pomyślnego wyniku COP29;
3. popiera apel COP28 do stron UNFCCC o wniesienie wkładu w globalne wysiłki na rzecz potrojenia mocy wytwórczej energii odnawialnej na świecie i podwojenia globalnego średniego rocznego wskaźnika poprawy efektywności energetycznej do 2030 r.; wzywa wszystkie strony do przyjęcia konkretnych celów i strategii politycznych służących osiągnięciu tych wartości docelowych oraz do ich odzwierciedlenia we wkładach ustalonych na poziomie krajowym; podkreśla, że ważne jest, aby UE i państwa członkowskie odgrywały wiodącą rolę poprzez przyspieszenie wdrażania i zwiększenie inwestycji w infrastrukturę energii odnawialnej oraz promowanie innowacji w dziedzinie technologii magazynowania energii;
4. popiera apel COP28 do stron konferencji o przyspieszenie wysiłków na rzecz stopniowego ograniczania wytwarzania energii z węgla o nieobniżonej emisji oraz o odchodzenie – w sposób sprawiedliwy, uporządkowany i równy – od paliw kopalnych w systemach energetycznych, z myślą o przyspieszeniu działań w tej kluczowej dekadzie, tak aby osiągnąć neutralność netto do 2050 r., zgodnie z wiedzą naukową; ubolewa, że w 2023 r. globalne emisje CO_2 związane z energią osiągnęły nowy rekordowy poziom; wzywa, aby do dialogu UNFCCC w sprawie globalnego przeglądu włączyć sesję poświęconą wyzwaniom, przed jakimi stoją kraje w związku z zakończeniem ekspansji paliw kopalnych; ponawia apel do wszystkich stron, aby działały na rzecz opracowania traktatu o nierozprzestrzenianiu paliw kopalnych;
5. zauważa, że temperatura powietrza na świecie wzrosła już o blisko 1,3 °C w porównaniu z poziomem sprzed epoki przemysłowej oraz że rok 2023 r. i lato 2024 r. były najcieplejsze w historii Europy ([21]); podkreśla, że rekordowe fale upałów, susze i pożary lasów doprowadziły do spadku światowego produktu krajowego brutto o ok. 0,6 % w 2023 r. oraz że w latach 1980–2022 ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne w Europie przyniosły straty w wysokości 650 mld EUR; podkreśla, że jakiekolwiek opóźnienia we wdrażaniu skutecznych środków łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej potęgują zagrożenia klimatyczne, co powoduje wzrost strat i szkód;

([20]) Bank Światowy, „Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration" [Narastająca fala, część 2: Działania w zakresie wewnętrznej migracji klimatycznej], Waszyngton, DC, 2021 r.

([21]) Europejska Agencja Środowiska, „Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe" [Straty gospodarcze w wyniku ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych w Europie], październik 2023 r.

6. z zaniepokojeniem odnotowuje, że w sprawozdaniu UNEP z 2023 r. w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji ustalono, że pełne wdrożenie obecnych bezwarunkowych wkładów ustalonych na poziomie krajowym prowadziłoby do globalnego ocieplenia o 2,9 °C, natomiast dodatkowe wdrożenie i utrzymanie warunkowych wkładów ustalonych na poziomie krajowym – o 2,5 °C w tym stuleciu; zwraca uwagę na fakt, że trajektoria ta jest daleka od celu 1,5 °C przyjętego przez wszystkie strony w ramach globalnego przeglądu technicznego na COP28, kierując świat na niebezpieczną drogę wiodącą do nieodwracalnej zmiany klimatu i przekroczenia kluczowych punktów krytycznych;
7. zauważa, że obecne wszystkie wkłady stron ustalone na poziomie krajowym są dalekie od wartości niezbędnych do osiągnięcia długoterminowych celów porozumienia paryskiego; wzywa wszystkie strony do przestrzegania decyzji COP26 dotyczącej wspólnych ram czasowych, a także do przekazania w 2025 r. wkładu ustalonego na poziomie krajowym na 2035 r. oraz do przedłożenia tego wkładu w terminie przewidzianym w porozumieniu paryskim; przypomina, że wszystkie strony powinny pilnie zwiększyć skalę swoich celów klimatycznych i towarzyszących im strategii politycznych z myślą o szybkiej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu; powinny także kontynuować wysiłki na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim i osiągnięciami pierwszego globalnego przeglądu; z zadowoleniem przyjmuje „Plan działania na rzecz misji 1,5 °C", mający na celu zwiększenie ambicji w kolejnej rundzie wkładów ustalonych na poziomie krajowym, zainicjowany przez trio prezydencji COP; wzywa do wspierania – w ramach dialogu w sprawie globalnego przeglądu – aktualizacji przez strony wkładów ustalonych na poziomie krajowym poprzez określenie narzędzi, metodyki i wytycznych dla poszczególnych sektorów; podkreśla, jak ważne jest kompleksowe i terminowe przeprowadzenie siódmego cyklu oceny dla następnego globalnego przeglądu;
8. wzywa wszystkie strony do przedstawienia w kolejnych wkładach ustalonych na poziomie krajowym na 2035 r. ambitnych, określonych ilościowo celów dotyczących bezwzględnej – a nie względnej – redukcji emisji w całej gospodarce, obejmujących wszystkie gazy cieplarniane, sektory i kategorie oraz dostosowanych do celu ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C, zgodnie z najnowszą wiedzą naukową oraz w świetle różnych uwarunkowań krajowych; podkreśla, że zmienione wkłady ustalone na poziomie krajowym powinny obejmować przejrzyste mechanizmy monitorowania i rozliczalności, aby zapewnić skuteczne śledzenie postępów w realizacji krajowych zobowiązań klimatycznych i celów sektorowych; podkreśla, że wszystkie cele klimatyczne muszą być jasne i przejrzyste; wzywa także Komisję, aby zaproponowała odrębne cele pośrednie dotyczące redukcji emisji brutto, pochłaniania dwutlenku węgla przez grunty oraz pochłaniania technologicznego w ramach celu na 2040 r.; wzywa wszystkie pozostałe strony do zapewnienia podobnej jasności we wkładach ustalonych na poziomie krajowym;
9. wzywa wszystkie strony do podjęcia konstruktywnych zobowiązań na COP29 w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie solidnych i rygorystycznych zasad dotyczących mechanizmów współpracy na mocy art. 6; mają one przyczynić się do osiągnięcia długoterminowych celów porozumienia paryskiego, sprzyjają zaangażowaniu sektora prywatnego i zwiększają mobilizację zasobów finansowych i niefinansowych na działania w dziedzinie klimatu, w tym dobrowolne działania na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla i podejścia nierynkowe; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by w negocjacjach ściśle przestrzegały wysokiego poziomu uczciwości klimatycznej podczas negocjacji w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową; podkreśla, że mechanizmy współpracy muszą gwarantować najwyższy poziom rozliczalności, monitorowania i przejrzystości, a także zapobiegać podwójnemu naliczaniu i lukom prawnym, które mogłyby negatywnie wpłynąć na ambicje klimatyczne, przy jednoczesnym osiąganiu rzeczywistych i weryfikowalnych redukcji emisji oraz wspieraniu przejścia na energię ze źródeł odnawialnych, w szczególności w krajach rozwijających się; podkreśla, że zapewnianie finansowania i innego nierynkowego wsparcia dla wdrażania wkładów ustalonych na poziomie krajowym powinno być redystrybucyjne, trwałe i przewidywalne w długich ramach czasowych;
10. zwraca uwagę, że zasady przewidziane w art. 6 dotyczące usuwania dwutlenku węgla muszą gwarantować integralność środowiskową poprzez wyznaczenie rygorystycznych kryteriów dotyczących kwantyfikacji, dodatkowości i poziomów bazowych, odpowiedzialności, trwałości i zrównoważonego rozwoju, a także poszanowania praw człowieka; muszą one także być wdrażane przy użyciu niezależnej certyfikacji i weryfikacji na wzór niedawno przyjętych ram certyfikacji UE; podkreśla, że trzeba wyraźnie oddzielić tymczasowe i trwałe usunięcia zgodnie z ramami UE; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie, zgodnie z którym unikanie emisji nie będzie kwalifikowało się do generowania jednostek zgodnie z art. 6; nalega, aby ściśle przestrzegać tej zasady;

Międzynarodowe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu oraz zrównoważone finansowanie

11. przyznaje, że UE, jej państwa członkowskie i EBI są łącznie głównym źródłem publicznego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu; zapewniają około jedną trzecią globalnego publicznego finansowania tych działań; europejskie środki finansowe na te działania osiągnęły w 2022 r. najwyższy w historii poziom 28,5 mld EUR ze źródeł publicznych (połowę w drodze dotacji i połowę za pomocą innych instrumentów, w szczególności pożyczek); przyciągnęły także łącznie dodatkową kwotę 11,9 mld EUR ze źródeł prywatnych;

12. zauważa, że w 2022 r. kraje rozwinięte zapewniły i uruchomiły łącznie 115,9 mld USD na finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu dla krajów rozwijających się (w tym 69 % zostało udzielonych w formie pożyczek, a 28 % jako dotacje); po raz pierwszy przekroczyło to roczny cel UNFCC dotyczący finansowania tych działań wynoszący 100 mld USD ([22]); wzywa kraje, aby zapewniały dalszą realizację celu 100 mld USD przez cały okres do 2025 r.; przypomina o wyniku COP26, zgodnie z którym państwa rozwinięte powinny co najmniej podwoić do 2025 r. w stosunku do 2019 r. solidarne przekazywanie środków finansowych na przystosowanie się do zmiany klimatu, aby osiągnąć równowagę między przystosowaniem się do zmiany klimatu a łagodzeniem jej skutków zgodnie z porozumieniem paryskim;
13. wzywa wszystkie strony do uzgodnienia na COP29 nowego zbiorowego celu ilościowego na okres po 2025 r. dotyczącego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu, który powinien opierać się na globalnych wysiłkach i różnorodnych źródłach, instrumentach i kanałach, w tym publicznych, prywatnych i innowacyjnych źródłach finansowania; wzywa wszystkie strony do dopilnowania, aby nowy zbiorowy cel ilościowy dotyczył zrównoważonego łagodzenia skutków zmiany klimatu, przystosowania się do niej oraz strat i szkód, co mogłoby obejmować zbadanie samodzielnych celów;
14. przypomina, że wiele wkładów ustalonych na poziomie krajowym przez kraje rozwijające się jest uzależnionych od międzynarodowego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu; podkreśla w związku z tym, że zapewnienie odpowiedniego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu porozumienia paryskiego; zauważa, że potrzeby w zakresie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu znacznie rosną, a koszty zaspokojenia potrzeb szacowane przez Stały Komitet ds. Finansów UNFCCC stale znacznie przekraczają obecny cel 100 mld USD, i sięgają średnio ponad 1 bln USD rocznie do 2030 r., przy czym szacunki różnią się w zależności od rodzaju potrzeb i grupy krajów rozwijających się; podkreśla w związku z tym, że nowy zbiorowy cel ilościowy powinien wyraźnie odzwierciedlać zwiększone zapotrzebowanie na finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu na całym świecie, w szczególności w przypadku małych rozwijających się państw wyspiarskich i krajów najsłabiej rozwiniętych, powinien być ustalany na podstawie badań naukowych oraz powinien być nowy i uzupełniać oficjalną pomoc rozwojową;
15. uważa, że odpowiedzialność za realizację nowego zbiorowego celu ilościowego na okres po 2025 r. powinna obejmować poszerzoną bazę płatników odzwierciedlającą zmieniające się możliwości finansowe stron i historyczne poziomy emisji; podkreśla, że gospodarki wschodzące o wysokich emisjach i wysokim PKB powinny przyczyniać się do realizacji nowego celu;
16. podkreśla, jak ważne jest, aby nowy zbiorowy cel ilościowy różnicował poziomy finansowania w sposób lepiej odzwierciedlający potrzeby i priorytety krajów najbardziej wrażliwych na globalne ocieplenie oraz krajów o ograniczonych możliwościach, zwłaszcza krajów najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państw wyspiarskich;
17. ponawia swój apel o stworzenie przewidywalnego mechanizmu finansowania publicznego UE, który zapewni dodatkowe odpowiednie wsparcie oraz zagwarantuje, że UE wniesie sprawiedliwy udział w osiągnięcie międzynarodowych celów w zakresie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu; wzywa negocjatorów ds. finansowania działań w związku ze zmianą klimatu w państwach członkowskich UE do uzyskania od swoich ministerstw finansów jasnych mandatów do wniesienia znaczącego wkładu finansowego do nowego zbiorowego celu ilościowego;
18. uważa, że głównym celem nowego zbiorowego celu ilościowego powinno być wyraźnie nadanie pierwszeństwa finansowaniu opartemu na dotacjach; podkreśla potrzebę określenia nowych i innowacyjnych źródeł finansowania; podkreśla, że takie źródła powinny być sprawiedliwe społecznie i dostosowane do zasady „zanieczyszczający płaci", tak aby koszty wynikające ze zmiany klimatu były ponoszone przez tych, którzy mają największe możliwości zapłaty oraz ponoszą największą odpowiedzialność za spowodowanie tej zmiany; wskazuje na potencjalne wkłady finansowe z łańcucha dostaw paliw kopalnych; apeluje, aby nowy zbiorowy cel ilościowy posiadał strukturę, która będzie uwzględniać wnioski wyciągnięte z rocznego celu 100 mld USD, oraz był wyposażony w solidne mechanizmy przejrzystości i rozliczalności w celu śledzenia realizacji uzgodnionej kwoty w określonych terminach, a także w celu uniknięcia podwójnego naliczania i pseudoekologicznego marketingu;
19. zauważa z zaniepokojeniem, że wiele krajów znajdujących się w trudnej sytuacji klimatycznej jest zadłużonych lub grozi im zadłużenie, a także doświadcza podwójnego kryzysu rosnącego zadłużenia i eskalacji skutków zmiany klimatu; zauważa również z zaniepokojeniem wzrost kosztów i potrzeb związanych z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej, który prowadzi do pogłębiania się luki finansowej, podczas gdy kraje rozwijające się zmagają się ze szczególnymi ograniczeniami budżetowymi; podkreśla w związku z tym potrzebę wspólnego rozwiązania kryzysu klimatycznego i kryzysu zadłużenia; apeluje, aby międzynarodowe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu opierało się w pierwszej kolejności na instrumentach i środkach bazujących na dotacjach i niepowodujących zadłużenia, tak aby zapewnić tym krajom możliwość wdrożenia niezbędnych środków łagodzących i przystosowawczych bez zwiększania swojego poziomu zadłużenia, w tym przy opracowywaniu nowego zbiorowego celu ilościowego; wzywa ponadto do wprowadzenia skutecznego mechanizmu spłaty zadłużenia, w tym zasady porównywalnego traktowania wierzycieli, a także do włączenia klauzul dotyczących zadłużenia w zakresie odporności na zmianę klimatu do przyszłych pożyczek udzielanych przez wielostronne banki rozwoju;

([22]) OECD, „Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013–2022" [Zapewnione i uruchomione finansowanie działań podejmowanych przez państwa rozwinięte i związanych ze zmianą klimatu w latach 2013–2022], 29 maja 2024 r.

20. przypomina konkluzje COP27, zgodnie z którymi zapewnianie koniecznego finansowania na rzecz transformacji klimatycznej będzie wymagało przekształcenia systemu finansowego oraz jego struktur i procesów, z zaangażowaniem rządów, banków centralnych, banków komercyjnych, inwestorów instytucjonalnych i innych podmiotów finansowych; uważa, że aby ułatwić takie wysiłki na rzecz transformacji klimatycznej w skali światowej konieczne będzie zaangażowanie krajowych i międzynarodowych systemów finansowych w celu usunięcia barier w dostępie do finansowania czystych technologii oraz przesunięcia publicznych i prywatnych przepływów finansowych z działalności charakteryzującej się wysokim poziomem emisji;
21. uważa, że konieczne są niezwłoczne postępy w realizacji inicjatywy Bridgetown; uważa, że nowy zbiorowy cel ilościowy stanowi zasadniczą okazję do przyspieszenia reformy międzynarodowego systemu finansowego poprzez wprowadzenie w życie zasad inicjatywy Bridgetown; apeluje do wszystkich głównych międzynarodowych instytucji finansowych i wielostronnych banków rozwoju o dostosowanie portfeli i polityki udzielania pożyczek do porozumienia paryskiego;
22. przypomina o roli Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) jako banku klimatycznego UE oraz o planie działania banku klimatycznego i zaktualizowanej polityce kredytowania energetyki, a także o dodatkowych działaniach Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego na rzecz zainicjowania inwestycji klimatycznych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Europejski Bank Centralny zobowiązał się włączyć problematykę zmiany klimatu do ram swojej polityki pieniężnej;
23. zauważa, że wysoki profil ryzyka wielu krajów ogranicza ich zdolność do przyciągania i mobilizowania prywatnych inwestycji w łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej; apeluje do międzynarodowych instytucji finansowych, wielostronnych banków rozwoju i rządów o skoordynowanie i zaproponowanie odpowiednich planów ograniczenia ryzyka finansowego dla projektów związanych z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej w kontekście COP29; wzywa kraje i wielostronne banki rozwoju, w tym EBI, do przyjęcia w przyszłych umowach pożyczki klauzul dotyczących zadłużenia związanych z odpornością na zmianę klimatu;
24. przypomina, że paliwa kopalne odpowiadają za ponad 75 % wszystkich gazów cieplarnianych, a zatem w największym stopniu przyczyniają się do zmiany klimatu, a poziom pochodzących z nich emisji wciąż rośnie; zauważa, że paliwa kopalne wciąż są wykorzystywane do zaspokojenia ponad 80 % światowego zapotrzebowania na energię; podkreśla, że stopniowe wycofywanie paliw kopalnych jest zarówno konieczne, jak i wykonalne pod względem technologicznym; zauważa, że ścieżka przyjęta w ramach planu działania MAE na rzecz osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r., aby utrzymać wzrost temperatury na świecie poniżej 1,5 °C, nie wymaga żadnych nowych inwestycji w ropę naftową, gaz ani węgiel;
25. podkreśla, że jednym z celów COP29 powinno być uzgodnienie jednoznacznego sygnału będącego następstwem wyników pierwszego globalnego przeglądu na COP28, aby odejść od paliw kopalnych i zwrócić się ku odnawialnym źródłom energii i efektywności energetycznej w sposób sprawiedliwy, uporządkowany i równy; podkreśla znaczenie wprowadzenia jasnych kwantyfikacji i harmonogramów w celu przyspieszenia działań w tej dekadzie; apeluje do wszystkich stron, w tym UE, o przyjęcie planów stopniowego wycofywania paliw kopalnych zgodnie z celem dotyczącym temperatury określonym w porozumieniu paryskim; wzywa wszystkie strony do zbadania możliwości zwiększenia wkładu przedsiębiorstw z sektora paliw kopalnych w realizację celów paryskich;
26. podkreśla, że należy jak najszybciej zrezygnować ze wszystkich paliw kopalnych; zauważa, że aby osiągnąć ten cel, UE powinna dążyć do jak największego bezpieczeństwa energetycznego, konkurencyjności przemysłowej i dobrobytu obywateli poprzez obniżenie rachunków za energię oraz do stworzenia wydajnej energetycznie gospodarki opartej na odnawialnych źródłach energii; zauważa w szczególności pilną potrzebę zaprzestania importu do UE rosyjskich paliw kopalnych, w tym gazu ziemnego, które służą Rosji do finansowania wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; wzywa państwa grupy G-7, by dały przykład wzorcowej transformacji energetycznej; apeluje do wszystkich stron, aby zdekarbonizowały swój system energetyczny i wstrzymały wszelkie nowe inwestycje w wydobycie paliw kopalnych; z zadowoleniem przyjmuje wszystkie inicjatywy mające zmniejszyć zależność UE od paliw kopalnych oraz zwiększyć różnorodność jej dostaw energii; odnotowuje bieżącą współpracę UE z partnerami międzynarodowymi z myślą o dywersyfikacji dostaw energii;
27. zauważa z niepokojem, że w latach 2010–2020 dotacje na energię pochodzącą z paliw kopalnych w UE utrzymywały się na stabilnym poziomie i wyniosły około 50 mld EUR rocznie, a w 2022 r. nawet wzrosły do 123 mld EUR; podkreśla potrzebę wdrożenia przez Komisję i państwa członkowskie wymogu zawartego w 8. programie działań w zakresie środowiska, tj. „wyznaczenia terminu wycofania dopłat do paliw kopalnych, zgodnie z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C”; apeluje do Komisji i wszystkich państw członkowskich o poprawę krajowych sprawozdań dotyczących wszystkich bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych oraz o zaplanowanie ich niezwłocznego stopniowego wycofywania na podstawie konkretnych strategii politycznych, harmonogramów i środków w sposób, który zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i żywnościowe Unii, konkurencyjność przemysłu i dobrobyt obywateli oraz obniży rachunki za energię; wzywa Komisję do opracowania ram w tym zakresie zgodnie z tym wymogiem 8. EAP;

28. wyraża zaniepokojenie, że w 2023 r. rządy na całym świecie wydały ponad 620 mld USD na dotacje do paliw kopalnych, czyli znacznie ponad 70 mld USD wydanych na wsparcie czystej energii; zachęca wszystkie strony do jak najszybszego wycofania wszelkich bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych oraz do przeznaczenia tych szkodliwych dopłat na działania w dziedzinie klimatu, w tym na międzynarodowe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu dla najbardziej wrażliwych krajów rozwijających się; apeluje do wszystkich stron, aby zapewniły przejrzystość sprawozdań dotyczących dopłat do paliw kopalnych oraz aby jak najszybciej przyjęły plany ich stopniowego wycofywania;

29. ponawia poparcie dla prac koalicji ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu oraz zachęca wszystkie rządy do przyjęcia zobowiązań koalicji dotyczących dostosowania wszystkich obszarów polityki i praktyk będących w gestii ministrów finansów do celów porozumienia paryskiego, a także do przyjęcia skutecznego systemu ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla;

Dostosowanie

30. podkreśla potrzebę zintensyfikowania działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu w UE i na świecie w celu zminimalizowania negatywnych skutków zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej; zwraca uwagę, że chociaż nastąpił postęp w finansowaniu i wdrażaniu działań łagodzących zmianę klimatu, wysiłki na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu nadal pozostają w tyle, a luka zarówno w finansowaniu, jak i konkretnych działaniach stale się powiększa; podkreśla, że przepływy finansowe związane z przystosowaniem się do zmiany klimatu zmniejszyły się od 2020 r. oraz że luka ta dalej się pogłębia; uznaje, że bez natychmiastowych działań koszty przystosowania się do zmiany klimatu będą nadal rosły ze względu na ekstremalne zdarzenia pogodowe i wydarzenia związane z klimatem;

31. z zadowoleniem przyjmuje pierwszy komunikat EUCRA ([23]) i komunikat Komisji z 12 marca 2024 r. w sprawie zarządzania ryzykiem klimatycznym; podkreślono w nim potrzebę odporności w obliczu rosnącego ryzyka klimatycznego; wzywa zatem Komisję do przedstawienia europejskiego planu przystosowania się do zmiany klimatu; obejmowałby on konkretne wnioski ustawodawcze i działania, w szczególności dotyczące odporności infrastruktury, gospodarki wodnej i rozwiązań opartych na zasobach przyrody, przy jednoczesnym priorytetowym traktowaniu ochrony społeczności znajdujących się w trudnej sytuacji, tak aby zwiększyć odporność UE i dawać przykład; podkreśla znaczenie opracowania, wdrożenia i regularnego aktualizowania krajowych planów adaptacji, w tym planów skoncentrowanych na pomocy finansowej i technicznej; wzywa strony, które jeszcze tego nie uczyniły, do wprowadzenia krajowych planów przystosowania się do zmiany klimatu do 2025 r. oraz do osiągnięcia postępów w ich wdrażaniu do 2030 r.;

32. opowiada się za wprowadzaniem rozwiązań opartych na zasobach przyrody na obszarach miejskich, aby poprawić jakość powietrza, powstrzymać rosnące temperatury oraz przeciwdziałać efektowi miejskiej wyspy ciepła w celu ochrony ludności i zmniejszenia kosztów energii;

33. z zadowoleniem odnotowuje, że na COP28 przyjęto porozumienie w sprawie ram globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, a mianowicie ram z ZEA na rzecz globalnej odporności na zmianę klimatu; podkreśla, że ramy te trzeba przełożyć na wymierne wyniki, którym towarzyszy solidny system monitorowania postępów w osiąganiu celów; zachęca wszystkie strony do szybkiego uzgodnienia wskaźników pomiaru postępów w realizacji zadań w ramach dwuletniego programu prac ZEA–Belém ustanowionego podczas COP28; podkreśla znaczenie inkluzywnych wskaźników dla zapewnienia, aby przystosowanie się do zmiany klimatu odbywało się w sposób sprawiedliwy społecznie;

34. podkreśla, że systemy wczesnego ostrzegania mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego dostosowania się oraz apeluje o szybkie wdrożenie zarówno inicjatywy rozwoju systemów wczesnego ostrzegania w dziedzinie klimatu (CREWS), która koncentruje się na krajach podatnych na zagrożenia, takich jak kraje najsłabiej rozwinięte i małe rozwijające się państwa wyspiarskie, jak i inicjatywy „Wczesne ostrzeganie dla wszystkich", która ma na celu zapewnienie globalnego dostępu do systemów wczesnego ostrzegania do 2027 r.;

35. wyraża głębokie zaniepokojenie rosnącą intensywnością i częstotliwością ekstremalnych zdarzeń pogodowych w UE i na świecie, w tym pożarów lasów, susz, fal upałów i powodzi, a także ich wpływem na zdrowie człowieka i rosnącą liczbą ofiar śmiertelnych; pokrywa się to z wnioskami przedstawionymi w sprawozdaniu EUCRA; podkreśla pilną potrzebę wzmocnienia zbiorowej, globalnej reakcji na zmianę klimatu w tym decydującym dziesięcioleciu poprzez podjęcie przez wszystkie strony ambitnych działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej w celu ochrony ludzi, ich źródeł utrzymania, gospodarki i naszych ekosystemów; przypomina o potrzebie uwzględnienia przy inwestowaniu w infrastrukturę i aktywa przyszłych warunków klimatycznych;

([23]) Sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska nr 1/2024 pt. „Europejska ocena ryzyka związanego z klimatem", 11 marca 2024 r.

Straty i szkody

36. z zadowoleniem przyjmuje podjętą na COP28 decyzję o ustanowieniu funduszu strat i szkód w celu zaradzenia gospodarczym i pozagospodarczym skutkom zmiany klimatu dla szczególnie podatnych na zagrożenia krajów rozwijających się oraz do reagowania na te straty i szkody; docenia postępy osiągnięte w odniesieniu do operacjonalizacji funduszu od czasu COP28, w tym przez przyjęcie oferty rządu Filipin dotyczącej pełnienia roli gospodarza funduszu; podkreśla potrzebę, aby fundusz otrzymywał finansowanie z różnych źródeł w sposób skoordynowany, w tym z nowych i innowacyjnych źródeł; jest głęboko przekonany, że fundusz strat i szkód powinien priorytetowo traktować dotacje oraz stanowić dodatek do oficjalnej pomocy humanitarnej i różnić się od tej pomocy;

37. wzywa radę funduszu strat i szkód do uzgodnienia wszystkich niezbędnych warunków, tak aby fundusz mógł zapewnić finansowanie poszkodowanym społecznościom, jeśli nie w 2024 r., to przynajmniej na początku 2025 r.; wzywa do przygotowania kapitału początkowego, a także długoterminowej strategii pozyskiwania i uzupełniania funduszy przez COP29; apeluje, aby przedstawiciele dotkniętych społeczności lokalnych mogli wnieść wkład w opracowanie funduszu, oraz apeluje, aby fundusz zapewniał wsparcie społecznościom lokalnym w szybki i ukierunkowany sposób;

38. wzywa wszystkich głównych emitentów do wniesienia sprawiedliwego wkładu do funduszu, aby zapewnić sprawiedliwość klimatyczną na świecie; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania UE i jej państw członkowskich do początkowej kapitalizacji funduszu w wysokości ponad 400 mln EUR, co pokrywa ponad połowę wstępnych łącznych zobowiązań finansowych;

39. ponawia apel o to, by problematyka strat i szkód stanowiła stały punkt porządku obrad COP, z myślą o monitorowaniu tej kwestii i osiąganiu w niej postępów, oraz o pełne wykorzystanie sieci z Santiago w celu skutecznego uruchomienia pomocy technicznej i odpowiedniego zajęcia się kwestią strat i szkód;

40. apeluje do wszystkich stron o ocenę i ilościowe określenie swojej podatności na straty i szkody oraz określenie swoich potrzeb, aby zareagować na najpoważniejsze skutki zmiany klimatu w następnej rundzie wkładów ustalonych na poziomie krajowym; wzywa wszystkie strony do ustanowienia i wdrożenia zasad dotyczących przejrzystości wydatków w ramach likwidacji strat i szkód, aby zapewnić wpływ i skuteczność pomocy finansowej;

Udział zainteresowanych stron w COP29

41. przypomina, że ważne jest pełne zaangażowanie wszystkich stron w procesy decyzyjne w ramach UNFCCC; wzywa prezydencję COP29 i przyszłe prezydencje, aby w większym stopniu umożliwiły udział krajów rozwijających się i delegatów z krajów najsłabiej rozwiniętych oraz aby przeznaczyły na to dodatkowe środki; zachęca strony do włączenia młodych ludzi do swoich delegacji, aby przyszłe pokolenia mogły aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu decyzji dotyczących ich przyszłości; wzywa do częstszego korzystania z wirtualnych platform na COP w celu zwiększenia globalnej inkluzywności i udziału delegatów i delegatek oraz przedstawicieli i przedstawicielek społeczeństwa obywatelskiego;

42. podkreśla, że celów klimatycznych nie można osiągnąć bez wsparcia i zaangażowania społeczeństwa; wzywa wszystkie strony do podnoszenia świadomości i zrozumienia przez społeczeństwo kwestii zmiany klimatu i spraw z nią związanych, do zwalczania zarówno informacji wprowadzających w błąd, jak i dezinformacji, oraz do współpracy z przedstawicielami społeczeństwa w celu uzyskania poparcia społecznego dla środków łagodzących i przystosowawczych;

43. przypomina swoją rezolucję z 25 kwietnia 2024 r. w sprawie Azerbejdżanu; wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw człowieka w tym kraju; wzywa Azerbejdżan do poszanowania praw oraz do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, obrońców praw człowieka i dziennikarzy; nalega także, aby było to warunkiem zawierania umów o partnerstwie obok poprawy ogólnej sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju; uważa, że naruszeń praw człowieka, do jakich dochodzi w Azerbejdżanie, nie da się pogodzić z rolą tego kraju jako gospodarza konferencji COP29; wzywa UE, by wykorzystały COP29 jako okazję dla społeczności międzynarodowej do przypomnienia Azerbejdżanowi o jego międzynarodowych zobowiązaniach oraz do potępienia i konkretnego omówienia naruszeń praw człowieka w tym kraju we wszystkich kontaktach z władzami Azerbejdżanu w Baku podczas COP29;

44. domaga się, aby organizatorzy dopilnowali, aby prawa człowieka, podstawowe wolności, pełne i nieograniczone uczestnictwo obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz równy dostęp do tych i przyszłych konferencji COP były w pełni zapisane i zagwarantowane w porozumieniu z państwem przyjmującym, a także podane do wiadomości publicznej jak najszybciej po podpisaniu; wzywa sekretariat UNFCCC do monitorowania, czy kryteria dotyczące praw człowieka są przestrzegane, i podejmowania działań w przypadku ich naruszenia, w tym poprzez przeniesienie konferencji w inne miejsce;

Konflikt interesów, przejrzystość i uczciwość

45. z zadowoleniem przyjmuje przygotowanie pierwszych dwuletnich sprawozdań na temat przejrzystości w ramach porozumienia paryskiego; podkreśla znaczenie szczegółowej i przejrzystej sprawozdawczości dla oceny postępów we wdrażaniu wkładów ustalonych na poziomie krajowym; odnotowuje uruchomienie globalnej platformy na rzecz przejrzystości klimatycznej w Baku;

46. wyraża zaniepokojenie faktem, że akredytowanymi uczestnikami konferencji COP28 było ponad 2 400 lobbystów z branży paliw kopalnych; wzywa UNFCCC i strony do ochrony procesu decyzyjnego ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu przed interesami sprzecznymi z celem porozumienia paryskiego; wzywa UNFCCC do przyjęcia roli lidera i zaproponowania ambitnych ram rozliczalności, które chroniłyby prace UNFCCC przed nadmiernym wpływem podmiotów korporacyjnych o udowodnionych interesach, w oparciu o model zawarty w ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu w odniesieniu do przemysłu tytoniowego;

47. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, ze przewodniczącym COP29 został Muchtar Babajew, minister ekologii i zasobów naturalnych Azerbejdżanu, który przed objęciem stanowiska ministra przez 26 lat pracował dla państwowej spółki naftowej Republiki Azerbejdżanu (Socar); wyraża głębokie zaniepokojenie niedawną deklaracją prezydenta Azerbejdżanu Ilhama Alijewa, że będzie bronił interesów krajów bogatych w paliwa kopalne, aby umożliwić im dalsze inwestycje i produkcję; uważa, że stanowi to poważne ryzyko konfliktu interesów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia, aby nadchodzące prezydencje COP były wolne od konfliktów interesów;

Unijna polityka klimatyczna zgodna z porozumieniem paryskim

48. przyjmuje do wiadomości zaktualizowany ustalony na poziomie krajowym wkład UE, który jest odpowiedzią Unii na zawarty w pakcie klimatycznym z Glasgow wniosek o przegląd i wzmocnienie ustalonych na poziomie krajowym wkładów stron na 2030 r.; podkreśla, że po pełnym wdrożeniu obecne prawodawstwo UE w dziedzinie klimatu powinno zmniejszyć do 2030 r. emisje netto gazów cieplarnianych w UE o około 57 % w porównaniu z 1990 r.; podkreśla w związku z tym, że w nadchodzących latach trzeba wdrożyć istniejące ramy prawne na 2030 r. w prosty, sprawiedliwy i racjonalny pod względem kosztów sposób, a jednocześnie dalej wspierać obywateli i sektory gospodarki w tej transformacji; podkreśla znaczenie stabilnych i przewidywalnych ram politycznych dla zapewnienia jasności inwestorom, przedsiębiorstwom i obywatelom; zauważa, że wszelkie dodatkowe wysiłki powyżej 55 % znacznie zmniejszyłyby łączne emisje w Unii do 2050 r.; dlatego zdecydowanie wzywa państwa członkowskie oraz sektor prywatny do podjęcia wszelkich niezbędnych działań, aby zapewnić osiągnięcie tego celu; w związku z tym wyraża zaniepokojenie luką w poziomie ambicji w obecnych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu przedłożonych przez państwa członkowskie i wzywa wszystkie państwa członkowskie do zintensyfikowania działań w dziedzinie klimatu; wzywa w tym względzie państwa członkowskie i Komisję do dopilnowania, by krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu oraz długoterminowe strategie państw członkowskich obejmowały wystarczające działania i środki finansowe, aby osiągnąć cele UE na 2030 r. oraz cele długoterminowe;

49. podkreśla, że na etapie przygotowawczym do COP30 warto zaproponować ustalone na poziomie krajowym wkłady na 2035 r., zgodnie ze wspólnymi pięcioletnimi ramami czasowymi UNFCCC i z terminem przedkładania tych wkładów określonym w porozumieniu paryskim; wzywa Komisję, aby w odpowiednim czasie i w oparciu o odpowiednią ocenę zaproponowała ustalony na poziomie krajowym wkład na 2035 r., aby zdecydowanie utrzymać scenariusz emisji UE do 2040 r. i osiągnąć neutralność emisyjną w 2050 r.;

50. podkreśla, że trzeba przyjąć oparty na podstawach naukowych cel klimatyczny UE na 2040 r. zgodnie z Europejskim prawem o klimacie i z wnioskami z pierwszego globalnego przeglądu, oraz przypomina o zaleceniach Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmiany Klimatu; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do zaproponowania celu klimatycznego na 2040 r. wraz ze wspomagającymi strategiami politycznymi;

51. uważa, że UE powinna pozostać liderem w międzynarodowych negocjacjach w sprawie klimatu, i wzywa UE do zintensyfikowania zielonej dyplomacji, aby zachęcić inne strony do nasilenia działań w dziedzinie klimatu na rzecz osiągnięcia celów porozumienia paryskiego; pomoże to również stworzyć równe warunki działania na szczeblu międzynarodowym, uniknąć ucieczki emisji i zwiększyć poparcie publiczne dla działań w dziedzinie klimatu;

52. przypomina, że cele klimatyczne muszą być uwzględniane we wszystkich strategiach politycznych i środkach transpozycji polityki UE, oraz podkreśla, że art. 6 ust. 4 Europejskiego prawa o klimacie zobowiązuje Komisję do oceny spójności każdego proponowanego środka lub wniosku ustawodawczego, w tym wniosków budżetowych, z celami klimatycznymi UE; wzywa Komisję do pełnego wdrożenia tego przepisu w taki sposób, w jaki przeprowadza oceny skutków we wszystkich obszarach polityki UE;

53. przypomina o zasadzie spójności polityki na rzecz rozwoju, której UE i jej państwa członkowskie zobowiązały się przestrzegać i która ma na celu zminimalizowanie sprzeczności i stworzenie synergii między różnymi strategiami politycznymi UE; domaga się spójnego podejścia do wdrażania porozumienia paryskiego i Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, zarówno w polityce wewnętrznej, jak i zewnętrznej;

54. podkreśla, że obecna sytuacja geopolityczna jeszcze bardziej uwydatnia pilną potrzebę uniezależnienia się UE od paliw kopalnych i odejścia od gospodarki opartej na paliwach kopalnych oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł energii; podkreśla, że UE musi unikać uzależnienia od energii z państw trzecich; z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w obu tych aspektach od czasu uruchomienia RePower EU; apeluje do UE i jej państw członkowskich o przyspieszenie tej transformacji; podkreśla, że będzie to wymagało wyznaczenia ambitniejszych celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej na okres po 2030 r.; wzywa Komisję, by zgodnie z zaleceniem unijnego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmiany Klimatu zapewniła spójność polityki UE z potrzebą odejścia od gospodarki opartej na paliwach kopalnych, unikając aktywów osieroconych i uzależnienia od węgla;

55. przypomina, że 24 kwietnia 2024 r. wyraził zgodę na decyzję Rady w sprawie zatwierdzenia wystąpienia Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej z Traktatu karty energetycznej ([24]);

Potrójny kryzys planetarny – zmiana klimatu, zanieczyszczenie i utrata różnorodności biologicznej

56. zaznacza, że kryzysy związane ze zmianą klimatu, zanieczyszczeniem i utratą różnorodności biologicznej są ze sobą powiązane oraz że reakcje na nie muszą być spójne; zwraca uwagę na ich poważne konsekwencje, takie jak pustynnienie, niedobór wody, degradacja oceanów i susze; podkreśla znaczenie ochrony, zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi, aby usprawnić łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej w oparciu o zasoby przyrody oraz aby zapobiec ekstremalnym zjawiskom pogodowym i wzmacniać odporność;

57. podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji i efektywniejszego inwestowania w innowacyjne rozwiązania oparte na zasobach przyrody, takie jak zalesianie, ponowne zalesianie i naturalne tereny absorbujące wodę, odtwarzanie terenów podmokłych i regeneracyjne praktyki rolnicze, aby wzmocnić przystosowanie się do zmiany klimatu, a w szczególności ograniczyć powodzie i susze; zaznacza, że takie podejścia powinny w miarę możliwości mieć pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną oraz powinny ograniczać emisje dwutlenku węgla z gleb i skutki poza miejscem powstania dla zbiorników wodnych, a także zmniejszać zagęszczenie gleby i ułatwiać dostosowanie lasów do zmiany klimatu; odnotowuje w tym względzie rolę wniosków Komisji w sprawie gospodarki leśnej i monitorowania lasów; wyraża zaniepokojenie znaczną rozbieżnością między celem zwiększenia pochłaniania dwutlenku węgla do 2030 r. określonym w rozporządzeniu w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa ([25]) a środkami służącymi osiągnięciu celów zawartych w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia swoich ambicji;

58. uznaje, że zdrowe ekosystemy i bogata różnorodność biologiczna mają podstawowe znaczenie dla życia, i podkreśla, że zmiana klimatu jest jednym z bezpośrednich czynników powodujących utratę różnorodności biologicznej; wskazuje, jak zmiana klimatu przekształciła już ekosystemy lądowe, słodkowodne i morskie na całym świecie, powodując utratę gatunków i ograniczenie kluczowych usług ekosystemowych;

59. podkreśla, że ochrona i odbudowa ekosystemów o wysokiej zawartości węgla, takich jak torfowiska, tereny podmokłe, lasy (w tym lasy pierwotne), tradycyjne systemy rolno-leśne, tereny wypasu i ekosystemy niebieskiego węgla (jak bagna słone, trawy morskie i namorzyny), a także gatunki, które umożliwiają funkcjonowanie tych ekosystemów, oferują szereg korzyści pod względem łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej; wzywa Komisję do sporządzenia map tych ekosystemów i opracowania metod dokładnego, solidnego i przejrzystego rozliczania pochłaniania dwutlenku węgla i emisji z tych ekosystemów w sposób, który nie podważa celów w zakresie różnorodności biologicznej, a także podkreśla, że należy zachować jakość obszarów chronionych; ostrzega, że sprzeczne inwestycje i zachęty, takie jak finansowanie osuszania terenów podmokłych, a następnie finansowanie rekultywacji tych samych obszarów, zmniejszają efektywność środków finansowych UE i powodują niepewność dla rolników i sektora rolnego;

([24]) Decyzja Rady (UE) 2024/1677 z dnia 30 maja 2024 r. dotycząca zatwierdzenia wystąpienia Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej z Traktatu karty energetycznej (Dz.U. L, 2024/1677, 13.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1677/oj).

([25]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

60. wzywa wszystkie strony, aby podejmując działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu, zobowiązały się do ochrony, poszanowania, promowania i wypełniania swoich zobowiązań w zakresie praw człowieka, w tym prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska, a także praw społeczności tubylczych określonych w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej oraz praw społeczności lokalnych; podkreśla potrzebę wspierania i ochrony obrońców środowiska oraz pociągania do odpowiedzialności osób, które im zagrażają; podkreśla znaczenie równości płci i sprawiedliwości międzypokoleniowej w rozwiązywaniu kryzysu klimatycznego; wzywa wszystkie strony, by chroniły te wartości i zapewniły znaczący udział społeczeństwa, dostęp do informacji oraz swobodną, uprzednią i świadomą zgodę;

61. wzywa wszystkie strony, by na COP29 poczyniły postępy na rzecz podejmowania decyzji zapewniających równowagę między filarem społecznym, środowiskowym i gospodarczym;

62. podkreśla znaczenie wdrożenia globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, przyjętych w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej; zwraca również uwagę, że trzeba zmaksymalizować zdolność przyrody do wspierania łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, a także ograniczyć do minimum negatywny wpływ działań w dziedzinie klimatu na różnorodność biologiczną; przypomina, że ochrona wysoce różnorodnych biologicznie, nienaruszonych ekosystemów na lądach i w oceanach jest najbardziej opłacalnym działaniem opartym na przyrodzie, mającym na celu przeciwdziałanie zmianie klimatu; wzywa wszystkie strony do zwiększenia wysiłków na rzecz wypełnienia międzynarodowych zobowiązań dotyczących różnorodności biologicznej, przypominając o niepowodzeniu w realizacji celów z Aichi; z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie celów UE w kontekście tych ram różnorodności biologicznej;

63. podkreśla, że gleba jest największym lądowym pochłaniaczem dwutlenku węgla odgrywającym niezbędną rolę w globalnym cyklu klimatycznym; podkreśla transgraniczne skutki degradacji gleby; pochwala wszelkie wysiłki rządów i podmiotów pozarządowych na rzecz maksymalizacji potencjału gleb w łagodzeniu zmiany klimatu i poprawie dostępności wody; odnotowuje rolę wniosku UE dotyczącego dyrektywy w sprawie monitorowania i odporności gleb;

64. podkreśla, że zmiana klimatu potęguje niszczycielskie środowiskowe, społeczne, gospodarcze i rolnicze skutki pustynnienia, zanieczyszczenia wody, suszy, powodzi i pożarów lasów; podkreśla znaczenie ochrony, zachowania i przywracania zasobów wody i ekosystemów związanych z wodą jako istotnych elementów odporności na zmianę klimatu i ochrony różnorodności biologicznej; potwierdza, że potrzebujemy gospodarki wodnej, która pozwoli uniknąć niedoboru i zanieczyszczenia wody i w której obiegi wody i zasobów są w dużej mierze zamknięte, co pomoże wspierać gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz optymalną zasobooszczędność i optymalne odzyskiwanie zasobów;

65. cieszy się, że prezydencja COP29 zwróciła uwagę na wyzwania związane z wodą i zapewniła stronom w ramach tego wydarzenia globalną platformę współpracy i dostarczania rozwiązań dotyczących wody; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie pierwszej ogólnosystemowej strategii ONZ w zakresie wody i urządzeń sanitarnych jako kluczowego narzędzia zwiększania odporności społeczności na zmianę klimatu;

66. wzywa do zacieśnienia współpracy międzynarodowej, w tym na poziomie dorzeczy, aby znaleźć rozwiązanie dla coraz poważniejszego kryzysu wodnego, zapewnić czystą wodę wysokiej jakości, promować zrównoważoną gospodarkę wodną i wdrażać rozwiązania oparte na zasobach przyrody; wzywa wszystkie strony do przyjęcia strategii gospodarki wodnej zgodnych z ich polityką klimatyczną, aby osiągnąć bezpieczeństwo wodne, zrównoważony rozwój gospodarki wodnej i odporność wodną, a jednocześnie zapewnić powszechny dostęp do wody i urządzeń sanitarnych, a także dopilnować, aby nikt nie został pominięty, i priorytetowo potraktować ochronę społeczności znajdujących się w trudnej sytuacji;

67. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie europejskiej strategii odporności wodnej i wzywa Komisję, aby szybko wdrożyła tę strategię w celu zapewnienia właściwego zarządzania źródłami wody i rozwiązania problemu niedoboru wody, a także zwiększenia przewagi naszego przemysłu wodnego i naszych technologii wodnych pod względem konkurencyjności i innowacyjności; wzywa UE, aby przewodziła wysiłkom na rzecz ochrony i odbudowy ekosystemów wodnych, zgodnie z ramową dyrektywą wodną, unijną strategią na rzecz bioróżnorodności i Europejskim Zielonym Ładem;

68. uznaje uniwersalność wody jako zasobu dla wszystkich sektorów, w tym sektorów odpowiedzialnych za energię, bezpieczeństwo żywności i krytyczne usługi cyfrowe; uznaje rolę narzędzi cyfrowych we wszystkich działaniach łagodzących zmianę klimatu w ramach społeczeństwa odpornego na deficyt wody;

69. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zapewnienia skutecznej infrastruktury wodnej jako narzędzia przeciwdziałania zmianie klimatu i zwiększania odporności;

70. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie traktatu ONZ o morzu pełnym (porozumienia dotyczącego różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową); wzywa strony do dalszego prowadzenia na forum ONZ dialogu na temat oceanów i zmiany klimatu; podkreśla, że mechanizmy klimatyczne zależą od zdrowia ekosystemów oceanicznych i morskich, na które obecnie wpływają globalne ocieplenie, zanieczyszczenia, nadmierne eksploatowanie różnorodności biologicznej mórz, zakwaszanie, odtlenianie i erozja obszarów przybrzeżnych; wzywa wszystkie strony do wzmocnienia odporności i ochrony oceanicznych pochłaniaczy dwutlenku węgla, w tym ochrony ekosystemów morskich, takich jak namorzyny, skupiska trawy morskiej i rafy koralowe; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen do przedstawienia europejskiego paktu na rzecz oceanów;

71. podkreśla, że wszystkie sektory muszą przyczyniać się do redukcji emisji;

72. podkreśla pilną potrzebę walki z zanieczyszczeniem plastikiem na świecie, ponieważ stanowi ono poważne zagrożenie dla ekosystemów morskich, różnorodności biologicznej i zdrowia ludzkiego i szacuje się, że każdego roku do oceanów trafia 8 mln ton plastiku; zaznacza, jak ważne jest zwalczanie zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku, zwłaszcza w ekosystemach oceanicznych i słodkowodnych; z zadowoleniem przyjmuje trwające prace nad globalnym traktatem o zanieczyszczeniu plastikiem; wzywa UE do odgrywania wiodącej roli w opracowywaniu traktatu, który zapewni zrównoważony poziom produkcji plastiku, stopniowe wycofanie szkodliwego plastiku jednorazowego użytku, wspieranie innowacji w zakresie zrównoważonych alternatyw i promowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, a także promowanie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, aby zapewnić uwzględnienie pełnego cyklu życia plastiku i priorytetowo traktować społeczności najbardziej dotknięte zanieczyszczeniem plastikiem; wzywa do wyznaczenia globalnego celu, jakim jest wyeliminowanie zanieczyszczenia środowiska plastikiem do 2040 r.;

73. podkreśla, że trzeba zwalczać skażenie chemiczne; wzywa do przyspieszenia działań w celu zrealizowania kompleksowego planu określonego w globalnych ramach dotyczących chemikaliów na rzecz planety wolnej od szkodliwych skutków chemikaliów i odpadów;

74. podkreśla, że trzeba chronić zdrowie i dobrostan osób i społeczności dotkniętych negatywnymi skutkami zmiany klimatu; podkreśla potrzebę zapewnienia przyszłym pokoleniom sprawiedliwego dostępu do zrównoważonego, odpornego i zdrowego środowiska;

75. uważa, że polityki środowiskowe powinny być opracowywane w pełnej zgodności z podejściem „Jedno zdrowie"; przypomina o znaczeniu obchodów Dnia Zdrowia podczas COP29 w celu wypracowania rozwiązań dla wspólnych wyzwań zdrowotnych;

76. podkreśla ścisły związek między zanieczyszczeniem powietrza a zmianą klimatu; z zadowoleniem przyjmuje międzynarodowe wysiłki na rzecz rozwiązania problemu zarówno zmiany klimatu, jak i jakości powietrza za pośrednictwem takich inicjatyw jak Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości EKG ONZ oraz Koalicja na rzecz klimatu i czystego powietrza; wzywa wszystkie strony do zacieśnienia współpracy w tej kwestii i dostosowania polityki w zakresie jakości powietrza do działań w dziedzinie klimatu w celu ochrony zdrowia publicznego i środowiska na całym świecie;

77. podkreśla, że zmiana klimatu przyczyni się do zwiększenia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla w związku z tym potrzebę podjęcia pilnych działań zapobiegających oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i wzywa strony do przyjęcia globalnego porozumienia na rzecz ograniczenia stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych i przeciwdziałania ryzyku oporności;

78. przypomina, że na świecie miasta są odpowiedzialne za 70 % światowych emisji CO_2 ([26]); podkreśla, że władze lokalne i regionalne są kluczowymi podmiotami w działaniach w dziedzinie klimatu; podkreśla zatem, że trzeba im ułatwić dostęp do mechanizmów finansowania oraz zacieśnić współpracę z nimi w procesie przygotowywania, finansowania i wdrażania ustalonych na poziomie krajowym wkładów przed COP30, a także krajowych planów adaptacji, krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej oraz strategii długoterminowych;

Działania we wszystkich sektorach

79. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jak dotąd 158 państw zostało sygnatariuszami globalnego zobowiązania dotyczącego metanu; wzywa sygnatariuszy globalnego zobowiązania dotyczącego metanu, by przyspieszyli działania na rzecz ograniczenia i powstrzymania emisji metanu do 2030 r. oraz by poprawili zarządzanie w zakresie metanu poprzez opracowanie nadrzędnych ram umożliwiających poczynienie postępów w realizacji wspólnego zobowiązania; wzywa w szczególności strony będące dużymi emitentami metanu, które nie przyjęły jeszcze tego zobowiązania, by zrobiły to jak najszybciej; apeluje o ilościową, opartą na podstawach naukowych ocenę postępów poczynionych od czasu przyjęcia tego zobowiązania na COP26;

([26]) Shukla, P.R. i Skea, J. (red.), „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change – Working Group III Contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change" [Zmiana klimatu 2022: łagodzenie zmiany klimatu – wkład grupy roboczej III do szóstego sprawozdania oceniającego Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu], Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu, 2022 r.

80. wzywa wszystkie strony do włączenia także szczególnych celów redukcji emisji metanu do swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładów;

81. przypomina o rozporządzeniu UE w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym ([27]), które od 1 stycznia 2027 r. będzie miało zastosowanie również do unijnych importerów surowej ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla; podkreśla potrzebę ograniczenia emisji metanu we wszystkich sektorach w UE;

82. podkreśla, że sektor transportu jest jedynym sektorem, w którym od 1990 r. emisje wzrosły na poziomie UE, i że nie jest to zgodne z celami klimatycznymi UE; podkreśla, że osiągnięcie celów klimatycznych UE będzie wymagało większej i szybszej redukcji emisji we wszystkich podsektorach transportu, w tym w podsektorze lotniczym i morskim; z zadowoleniem przyjmuje włączenie emisji z transportu morskiego do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS); podkreśla, jak ważne jest wspieranie przesunięcia międzygałęziowego i transportu intermodalnego oraz zwiększenie atrakcyjności ekologicznych możliwości transportowych poprzez lepszą internalizację efektów zewnętrznych, przy czym należy również zapewnić dostępność odpowiednich alternatyw, przyjąć środki zarządzania popytem i określić wymogi dotyczące efektywności i obiegu zamkniętego;

83. wzywa Komisję, by zapewniła sprawiedliwość społeczną środków dekarbonizacji transportu, w tym poprzez włączenie emisji z superjachtów, prywatnych samolotów odrzutowych i odrzutowców biznesowych do polityki klimatycznej UE;

84. wzywa Międzynarodową Organizację Morską (IMO) do przyjęcia środków służących ograniczeniu emisji pochodzących z transportu morskiego zgodnie z celami opartymi na podstawach naukowych i z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C określonym w porozumieniu paryskim; wyraża zaniepokojenie wolnym tempem postępów IMO w przeciwdziałaniu emisjom z międzynarodowej żeglugi; wzywa UE do opowiedzenia się za przyjęciem bardziej rygorystycznych globalnych celów i harmonogramów; przypomina, że zgodnie z przepisami dyrektywy o handlu emisjami ([28]) UE powinna przeprowadzić przegląd zakresu prawodawstwa dotyczącego EU ETS w odniesieniu do transportu morskiego, jeżeli podczas negocjacji IMO nie uda się doprowadzić do przyjęcia działań zgodnych z porozumieniem paryskim; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wznowienia negocjacji w ramach UNFCCC na temat przypisywania emisji z żeglugi międzynarodowej do krajowych wykazów, aby odzwierciedlić zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji i rozporządzenie FuelEU Maritime ([29]);

85. podkreśla pilną potrzebę dostosowania sektora lotnictwa do globalnych celów klimatycznych, w szczególności celu 1,5 °C określonego w porozumieniu paryskim; jest zaniepokojony wolnym tempem postępów Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) w przeciwdziałaniu emisjom z międzynarodowego lotnictwa; wzywa ICAO do przyjęcia bardziej ambitnych środków w ramach mechanizmu kompensacji i redukcji CO_2 dla lotnictwa międzynarodowego, aby ograniczyć te emisje; przypomina, że jeżeli ICAO nie zapewni redukcji emisji zgodnie z porozumieniem paryskim, Komisja ma obowiązek zbadania rozszerzenia zakresu EU ETS na loty do lotnisk znajdujących się poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie ETS;

86. przypomina, że szacuje się, iż wpływ działalności lotniczej na klimat, inny niż wpływ wynikający z emisji CO^2, jest dwukrotnie większy ([30]) niż wpływ wynikający z samej emisji CO_2; podkreśla, że trzeba gromadzić wiedzę na temat niewynikających z emisji CO_2 skutków lotów wewnątrzunijnych oraz lotów z i do miejsc poza UE, a także ocenić, czy potrzebne są środki mające na celu ograniczenie tego wpływu zgodnie z zasadami i terminami określonymi w EU ETS;

87. wzywa do przyspieszonego rozwoju i wprowadzania zrównoważonych paliw w sektorach lotniczym i morskim;

([27]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942 (Dz.U. L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([28]) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([29]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1805 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie stosowania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz.U. L 234 z 22.9.2023, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([30]) Transport & Environment, Murphy, A. i Simon, V., „Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?" [Prywatne samoloty odrzutowe: czy bardzo bogaci mogą bardzo przyczynić się do bezemisyjności lotnictwa?], Europejska Federacja Transportu i Środowiska, Bruksela, 2021 r.

88. ponownie wzywa wszystkie strony, w tym państwa członkowskie UE, do podjęcia środków, które będą zniechęcać do korzystania z prywatnych samolotów odrzutowych; podkreśla nieproporcjonalny wpływ na klimat prywatnych samolotów odrzutowych, które zanieczyszczają nawet 14 razy bardziej niż loty komercyjne (w przeliczeniu na pasażera); podkreśla, jak ważne jest dawanie dobrego przykładu, i wzywa wszystkich uczestników COP29, w tym przedstawicieli instytucji UE, by na miejsce konferencji dotarli najmniej zanieczyszczającym środkiem transportu, a nie prywatnym samolotem odrzutowym;

89. zauważa, że w 2020 r. sektor rolny odpowiadał za 10–12 % światowych emisji antropogenicznych i 11 % całkowitych emisji w UE ([31]); zauważa, że emisje z rolnictwa na szczeblu UE zmniejszyły się o 25 % od 1990 r. ([32]), ale w ciągu ostatnich dwudziestu lat utrzymywały się na stosunkowo stabilnym poziomie;

90. podkreśla jednak, że jednocześnie rolnicy i sektor rolny znajdują się pod coraz większą presją ze względu na skutki zmiany klimatu, w tym rosnące temperatury, susze, nieregularne opady deszczu i powodzie, oraz uznaje, że są oni niezbędnymi partnerami w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego, utrzymaniu dynamicznych obszarów wiejskich i osiąganiu celów neutralności klimatycznej; podkreśla w związku z tym, że trzeba kontynuować prace na rzecz zrównoważonych i odpornych systemów żywnościowych, oraz uznaje zarówno potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze rolnym, jak i potencjalny wkład rolników i leśników na rzecz naturalnego usuwania i składowania dwutlenku węgla w glebach i lasach; podkreśla, że trzeba umożliwić rolnikom aktywne wnoszenie wkładu w opracowywanie strategii politycznych w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz ochrony ekosystemów, a także uczestniczenie w opracowywaniu tych strategii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje strategiczny dialog na temat przyszłości rolnictwa UE oraz zobowiązanie się przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen do przedstawienia wizji rolnictwa i żywności w pierwszych 100 dniach nowej kadencji Komisji z myślą o zapewnieniu długoterminowej konkurencyjności i zrównoważonego charakteru unijnego sektora rolnego z uwzględnieniem ograniczeń planety;

91. podkreśla, że przejście na bardziej zrównoważone praktyki rolnicze, krótsze łańcuchy dostaw, zdrowszą żywność i dietę, zdrowszy styl życia i ograniczanie marnotrawienia żywności znacznie zmniejszyłoby emisje z łańcucha żywności, wzmocniło łagodzenie zmiany klimatu i dostosowanie się do niej, zmniejszyło presję na różnorodność biologiczną i grunty, ograniczyło zanieczyszczenie powietrza i wody oraz pomogło przywrócić jakość gleby i ekosystemów; przypomina, że należy zająć się problemem nadmiernego spożycia produktów wysoko przetworzonych;

92. podkreśla, że potrzebne są ramy polityczne wspierające rolników, ze szczególnym uwzględnieniem drobnych producentów rolnych, w przechodzeniu na zrównoważone praktyki rolnicze poprzez zapewnienie narzędzi, mechanizmów, technik, możliwości, szkoleń i zachęt finansowych na rzecz przyjęcia przyjaznych dla klimatu praktyk rolniczych, które poprawiają wydajność, a jednocześnie przyczyniają się do przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków, a także wynagradzają rolników i leśników, którzy pomagają w dekarbonizacji gospodarki i współdziałają z przyrodą, zachowując różnorodność biologiczną i ekosystemy naturalne; podkreśla, jak ważne jest, by zapewnić sektorowi rolnemu kompleksowe metody ustanawiania systemu rozliczania emisji gazów cieplarnianych, który obejmowałby różne rodzaje rolnictwa; wzywa UE do zwiększenia inwestycji w ekologiczne technologie i innowacje w sektorze rolnym, takie jak rolnictwo precyzyjne, zrównoważone systemy nawadniania, praktyki rolnicze przyjazne klimatowi i praktyki agroekologiczne, które umożliwiają bardziej efektywne wykorzystanie zasobów takich jak woda i energia; podkreśla ponadto znaczenie strategii politycznych ułatwiających dostęp do takich innowacyjnych rozwiązań i narzędzi cyfrowych; podkreśla, jak ważny jest rozwój bardziej zrównoważonego rolnictwa poprzez zapewnienie rolnikom alternatyw, aby ograniczyć stosowanie i produkcję nawozów nieorganicznych i pestycydów; podkreśla, że to oraz zwiększenie naturalnej sekwestracji dwutlenku węgla w glebie i materii organicznej gleby może przynieść wiele korzyści, ponieważ zwiększyłoby żyzność gleby i pomogłoby w odbudowie różnorodności biologicznej oraz zapewniłoby znaczny potencjał pod względem łagodzenia zmiany klimatu; podkreśla potrzebę lepszego ukierunkowania działań na odporność poprzez wspieranie zarządzania ryzykiem przedłużających się susz, promowanie upraw mniej wodochłonnych oraz wspieranie zrównoważonych praktyk zwiększających odporność ekosystemów;

93. wzywa wszystkie strony do kontynuowania prac nad wdrożeniem przyjętej podczas COP28 w Zjednoczonych Emiratach Arabskich deklaracji w sprawie zrównoważonego rolnictwa, odpornych systemów żywnościowych i działań w dziedzinie klimatu;

94. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie na całym świecie równych warunków działania dla produkcji rolnej, która opiera się na wysokich standardach ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i monitorowania zgodności;

([31]) Europejska Agencja Środowiska, „Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond" [Postępy i perspektywy dekarbonizacji w sektorze rolnictwa i poza nim], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2022 r.

([32]) Europejska Agencja Środowiska, „EEA greenhouse gases – data viewer" [Przeglądarka danych dotyczących gazów cieplarnianych], 13 sierpnia 2024 r.

95. podkreśla, że sektor obronny musi przyczyniać się do redukcji emisji, przy jednoczesnym zachowaniu skuteczności operacyjnej, oraz że należy przyspieszyć rozwój technologii i strategii obniżania emisyjności w sektorze obrony; odnotowuje, że uwzględnianie zdezagregowanych danych o emisjach pochodzenia wojskowego w informacjach przekazywanych do UNFCCC jest dobrowolne i że obecnie nie można określić zgłaszanych emisji gazów cieplarnianych pochodzenia wojskowego na podstawie danych przedkładanych UNFCCC; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisję i Radę do opracowania wniosku dotyczącego przejrzystego rozliczania emisji pochodzenia wojskowego względem UNFCCC; należy przy tym uwzględnić przyjęcie Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony oraz mieć na celu pełne wdrożenie Planu działania w dziedzinie zmiany klimatu i obronności;
96. podkreśla, że unijny mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO_2 (CBAM) jest podstawowym narzędziem skutecznego ustalania opłat za emisje z produktów importowanych do UE, ograniczania emisji z tych produktów i przeciwdziałania ucieczce emisji, przy jednoczesnym wspieraniu przyjmowania opłat za emisję gazów cieplarnianych na całym świecie wraz ze środkami towarzyszącymi dekarbonizacji przemysłu w krajach najsłabiej rozwiniętych; wzywa Komisję do podjęcia prac nad rozszerzeniem zakresu CBAM zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie CBAM ([33]), przy jednoczesnym zaangażowaniu państw spoza UE w celu ułatwienia prawidłowego wdrożenia mechanizmu i zachęcenia do wprowadzenia opłat emisyjnych;
97. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że według Banku Światowego 24 % światowych emisji jest obecnie objętych systemem ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych ([34]); ubolewa jednak, że zarówno zasięg tego systemu, jak i poziomy opłat są nadal zdecydowanie zbyt niskie, aby osiągnąć cele określone w porozumieniu paryskim; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że szereg partnerów handlowych UE wprowadziło handel uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla lub inne mechanizmy ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych; wzywa Komisję, by dalej zachęcała inne strony do wprowadzania lub ulepszania podobnych mechanizmów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych i wspierała je w tym oraz by zbadała powiązania i inne formy współpracy z istniejącymi mechanizmami ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych poza UE; w związku z tym wzywa Komisję, aby wprowadziła gwarancje, że wszelkie powiązania z EU ETS będą nadal wnosić dodatkowy i trwały wkład w łagodzenie skutków i nie podważą wewnętrznych zobowiązań Unii dotyczących emisji gazów cieplarnianych; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez Komisję grupy zadaniowej ds. dyplomacji w zakresie międzynarodowego ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych i rynków emisji oraz wzywa Komisję do zapewnienia pełnej operacyjności tej grupy zadaniowej w przewidzianym terminie;
98. zauważa, że w globalnym przeglądzie podkreślono znaczenie przejścia na zrównoważony styl życia oraz zrównoważone wzorce konsumpcji i produkcji w celu przeciwdziałania zmianie klimatu, w tym za pośrednictwem podejścia opartego na gospodarce o obiegu zamkniętym, oraz że uwypukla to potrzebę dalszego rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym w UE, w tym przez wspieranie innowacji i inwestycji w rozwiązania i modele biznesowe o obiegu zamkniętym oraz rynki surowców wtórnych, a także podkreślono wagę redukcji odpadów i zwiększonego recyklingu; przypomina zobowiązanie zawarte w 8. EAP do znacznego zmniejszenia śladu materiałowego i konsumpcyjnego UE, aby jak najszybciej sprowadzić je do poziomów zgodnych z ograniczeniami planety; wzywa Komisję do opracowania środków przyspieszających przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym i zrównoważone wykorzystanie zasobów, przy jednoczesnym zagwarantowaniu sprawiedliwej transformacji sprzyjającej włączeniu społecznemu;
99. podkreśla, że należy zająć się wpływem na klimat i środowisko sektora włókienniczego, który odpowiada za około 8–10 % światowych emisji gazów cieplarnianych i znaczne zużycie zasobów, zwłaszcza wody i energii ([35]); przyznaje, że przemysł włókienniczy powinien odegrać istotną rolę, jeśli chodzi o zwrot w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i sprostanie wyzwaniom związanym m.in. z kwestiami zapobiegania powstawaniu odpadów, gospodarowania odpadami, usuwania mikrodrobin plastiku, zużycia wody, nadprodukcji, ogólnej trwałości i nietoksyczności procesu produkcyjnego oraz możliwości recyklingu wyrobów włókienniczych, w tym przez dopilnowanie, aby wyroby włókiennicze projektowano tak, by były trwałe i nadawały się do recyklingu; podkreśla, że trzeba koniecznie ustanowić globalne normy, które określą, kiedy marki mogą przedstawiać twierdzenia dotyczące ekologiczności produktu;
100. podkreśla potrzebę zwalczania pseudoekologicznego marketingu przez dążenie do spójnych i przejrzystych globalnych norm twierdzeń dotyczących ekologiczności, aby pomóc konsumentom w dokonywaniu świadomych wyborów oraz zapobiegać pseudoekologicznemu marketingowi przez zagwarantowanie, że twierdzenia dotyczące zrównoważoności znajdą poparcie w możliwych do zweryfikowania dowodach;
101. podkreśla, że zmiana klimatu, niedobór wody i degradacja środowiska prowadzą do niedoboru zasobów naturalnych, mogą potęgować konflikty i napięcia oraz powodować większe niedobory żywności i katastrofy naturalne, a także są głównymi czynnikami przymusowych przesiedleń ludzi i czynnikami zwielokrotniającymi zagrożenia;

([33]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO2 (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).
([34]) Bank Światowy, „State and Trends of Carbon Pricing 2024" [Sytuacja i trendy w zakresie ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych w 2024 r.], Bank Światowy, Waszyngton, 21 maja 2024 r.
([35]) Międzynarodowa Korporacja Finansowa, „Strengthening Sustainability in the Textile Industry" [Poprawa zrównoważoności w przemyśle tekstylnym], Międzynarodowa Korporacja Finansowa, Waszyngton, 2023.

102. zauważa, że region Morza Śródziemnego jest jednym z regionów najbardziej dotkniętych zmianą klimatu, ocieplającym się o 20 % szybciej niż średnia światowa, gdzie według prognoz w ciągu 20 lat 250 mln ludzi stanie w obliczu niedoboru wody ([36]); ponadto w regionie tym dochodzi do coraz częstszych pożarów lasów, co ma poważne konsekwencje dla źródeł utrzymania społeczności nadbrzeżnych, sektorów gospodarki i różnorodności biologicznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia pilnych działań we współpracy z partnerami śródziemnomorskimi w celu wdrożenia ambitnych środków dostosowawczych i prowadzenia działań łagodzących, koncentrujących się na gospodarce wodnej, odbudowie ekosystemów i zrównoważonych przemianach gospodarczych;

103. podkreśla, że zmiana klimatu wpływa na dziedzictwo kulturowe w bezprecedensowym tempie i na bezprecedensową skalę; podkreśla, że należy zintensyfikować wysiłki na rzecz ochrony i zabezpieczenia światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, z naciskiem na poprawę gotowości na zagrożenia i wzmacnianie odporności na zmianę klimatu;

104. podkreśla potrzebę zintensyfikowania działań UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, odporności i gotowości na nią przez wzmocnienie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, aby zwiększyć zdolność UE do zapobiegania coraz częstszym transgranicznym klęskom żywiołowym na dużą skalę oraz do zarządzania nimi;

105. odnotowuje coraz większe naukowe i polityczne zainteresowanie zarządzaniem promieniowaniem słonecznym (SRM) – sugerowanym zbiorem technik z zakresu inżynierii klimatycznej, takich jak rozpylanie aerozolu w stratosferze, mającym umożliwić sztuczne odbijanie światła słonecznego i chłodzenie planety; podkreśla, że SRM w żaden sposób nie eliminuje podstawowych przyczyn zmiany klimatu, że nie ma pewności naukowej co do jego skutków i że zagraża ono stabilności klimatycznej i geopolitycznej, potencjalnie w sposób katastrofalny; przypomina, że rezolucja ONZ w sprawie globalnego zarządzania została zablokowana; apeluje do Komisji o podjęcie działań w związku z SRM przez zainicjowanie porozumienia o niestosowaniu, aby zapobiec wdrożeniu tej technologii, ograniczyć jej rozwój i sprzeciwić się jej przyszłej instytucjonalizacji w instytucjach międzynarodowych, zgodnie z zasadą ostrożności oraz ze względu na brak dowodów na jej bezpieczeństwo i pełnego światowego konsensusu co do jej dopuszczalności;

Zmiana klimatu i aspekt płci

106. podkreśla znaczenie podejścia inkluzywnego w procesie UNFCCC, w tym w programie prac na rzecz sprawiedliwej transformacji; wzywa wszystkie strony, w tym UE i jej państwa członkowskie, do wzmożenia wysiłków na rzecz uwzględnienia równouprawnienia płci w swoich zmienionych ustalonych na poziomie krajowym wkładach, w krajowych planach adaptacji oraz w polityce klimatycznej i środowiskowej, w szczególności w strategiach politycznych związanych z łagodzeniem zmiany klimatu, przystosowaniem się do niej oraz stratami i szkodami; podkreśla potrzebę podjęcia przez wszystkie strony bardziej konkretnych działań w celu realizacji zobowiązań wynikających z planu działania w sprawie równości płci uzgodnionego na COP25 oraz uzgodnienia nowego programu prac w sprawie równości płci i związanego z nim planu działania na okres po 2024 r.; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwiększenia wysiłków na rzecz osiągnięcia celów ustanowionych w trzecim unijnym planie działania w sprawie równości płci;

107. jest zdania, że należy poprawić i ułatwić dostęp kobiet do włączającego finansowania działań związanych ze zmianą klimatu, przy czym podkreśla, że kobiety mają nieproporcjonalnie mniejszy dostęp do środków finansowych na projekty w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by przedstawiały sprawozdania na temat ukierunkowania na aspekt płci ich wkładów na rzecz finansowania działań związanych ze zmianą klimatu oraz by zwiększały spójność między wsparciem w zakresie płci i w zakresie klimatu za pomocą instrumentów działań zewnętrznych i EBI;

108. podkreśla, jak ważne jest, by więcej kobiet brało udział w podejmowaniu decyzji w kontekście dyplomacji klimatycznej, w tym by zwiększono ich liczbę w delegacjach na COP i wśród kierownictwa na wszystkich szczeblach działań w dziedzinie klimatu; wzywa wszystkie strony, aby dążyły do osiągnięcia parytetu płci w swoich delegacjach i na wszystkich poziomach podejmowania decyzji i negocjacji w sprawie zmiany klimatu; wzywa wszystkie strony, aby wyznaczyły krajowe punkty kontaktowe ds. równouprawnienia płci i zmiany klimatu oraz zwiększyły ich zasoby i zapewniły im więcej szkoleń i wsparcia, w tym w UE;

109. podkreśla, że zdolności przystosowawcze i podatność na zagrożenia różnią się w zależności od płci, wieku, umiejętności, rasy i zawodu; apeluje zatem do wszystkich stron, aby oceniły, uwzględniły i priorytetowo potraktowały potrzeby słabszych grup społecznych w krajowych planach adaptacji, komunikatach w sprawie adaptacji i ustalonych na poziomie krajowym wkładach;

([36]) Sieć śródziemnomorskich ekspertów ds. zmiany klimatu i zmian środowiskowych (MedECC), „Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region. A preliminary assessment by the MedECC Network. Science-policy interface – 2019" [Zagrożenia związane ze zmianą klimatu i zmianami środowiskowymi w regionie Morza Śródziemnego. Wstępna ocena przeprowadzona przez sieć MedECC. Interfejs naukowo-polityczny – 2019", 2019.

110. podkreśla potrzebę przyspieszenia działań na rzecz ukierunkowanego na aspekt płci ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, a zatem na rzecz ukierunkowanego na aspekt płci wdrażania ram z Sendai; apeluje o dalsze działania na rzecz nadawania priorytetu i uwzględniania płci w ramach gotowości na wypadek klęsk żywiołowych, w szczególności przez wykorzystanie zbiorów zdezagregowanych danych na temat zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi;

Przemysł, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz konkurencyjność

111. uważa COP29 za ważny krok od czasu podpisania porozumienia paryskiego w 2015 r.; podkreśla, że wysiłki na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu powinny mieć na celu ograniczenie ubóstwa energetycznego, zwiększenie odporności i konkurencyjności unijnego przemysłu oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a także stworzenie możliwości dla unijnego przemysłu i MŚP, które będzie można zrealizować, jeżeli prawodawcy zobowiążą się do terminowej, dostosowanej do potrzeb, solidarnej i odpowiedniej reakcji politycznej oraz do ustanowienia stabilnych i przewidywalnych ram politycznych; wzywa wszystkie strony UNFCCC do podjęcia zobowiązania na rzecz tych odpowiednich strategii politycznych i środków oraz do ich wdrożenia;

112. podkreśla, że dzięki dobrze opracowanym wspomagającym strategiom politycznym działania w dziedzinie klimatu, innowacje, dekarbonizacja, tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność będą ze sobą współgrać; przypomina, że inwestycje w innowacyjne, zrównoważone gałęzie przemysłu i technologie, zgodnie z czystą i sprawiedliwą transformacją, będą korzystne dla naszego klimatu, gospodarki, wysokiej jakości zatrudnienia i dobrostanu społecznego;

113. uważa, że aby utrzymać poparcie publiczne dla działań w dziedzinie klimatu i dawać przykład, UE musi zagwarantować uczciwą, szybką i sprawiedliwą transformacje, jak również uzyskać przewagę pioniera, a jednocześnie chronić rynek wewnętrzny przed nieuczciwą konkurencją ze strony państw trzecich i zapewnić równe warunki działania dla europejskiego przemysłu na scenie międzynarodowej, zwłaszcza przez zajęcie się problemem wysokich cen energii, które obecnie ograniczają jego konkurencyjność;

114. uważa, że aby Europa stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu najpóźniej do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności, w większości sektorów trzeba będzie zapewnić głęboką transformację przemysłową i dostosowania; uważa, że ze względu na różne sytuacje wyjściowe państw członkowskich w celu wsparcia transformacji systemu energetycznego potrzebne będą ogromne inwestycje; wzywa UE, aby rozważyła lepsze dostosowanie ram finansowych do porozumienia paryskiego;

115. podkreśla, że UE powinna dołożyć wszelkich starań, aby utrzymać wiodącą pozycję oraz globalną konkurencyjność swojego przemysłu i MŚP podczas przechodzenia na gospodarkę o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto; zaznacza, że potrzeba innowacyjnych strategii politycznych, aby odzyskać, utrzymać i rozszerzyć obszary, w których UE jest liderem;

116. podkreśla, że przemysł i MŚP przechodzą znaczną transformację w kierunku gospodarki neutralnej emisyjnie; zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia odpowiednich narzędzi i wsparcia w fazie przejściowej, przy jednoczesnym promowaniu innowacji i zagwarantowaniu konkurencyjności; przypomina, że prawodawcy muszą wspierać MŚP w procesie transformacji i tworzyć dla nich zachęty, w szczególności zapewnić im dostęp do finansowania zrównoważonych technologii, usług i procesów, uprościć procedury administracyjne i zagwarantować równe szanse w zamówieniach publicznych;

117. podkreśla potrzebę szybkiej dalszej dekarbonizacji europejskiego przemysłu, przy jednoczesnej poprawie jego konkurencyjności, oraz utrzymania wsparcia UE dla tego przedsięwzięcia; przypomina w związku z tym o przyjęciu aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i zwraca uwagę na zapowiedź przyszłego aktu w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu oraz nowego Czystego Ładu Przemysłowego, których celem jest ukierunkowanie inwestycji w infrastrukturę i przemysł, w szczególności w sektorach energochłonnych, oraz wspieranie wiodących rynków w zakresie rozwoju, produkcji i rozpowszechniania czystych technologii w przemyśle; uważa, że Fundusz Innowacyjny UE powinien w dalszym ciągu wspierać zwiększanie skali czystych i innowacyjnych technologii oraz ich łańcuchów dostaw;

118. podkreśla, że zarządzanie emisjami dwutlenku węgla może odegrać rolę w łagodzeniu emisji procesowych w sektorach przemysłu, w których trudno jest obniżyć poziom emisji, oraz w ograniczaniu nieuniknionych emisji; odnotowuje w tym kontekście niedawną strategię na rzecz przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla, której celem jest opracowanie planu działania UE na rzecz zwiększenia wychwytywania, składowania, transportu i wykorzystania emisji CO_2 z zakładów przemysłowych i zakładów produkcji energii oraz usuwania CO_2 z atmosfery;

119. podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych na wsparcie transformacji w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, w tym za pośrednictwem specjalnych instrumentów finansowania, które skutecznie zaspokoją potrzeby finansowe europejskiego przemysłu;

120. uznaje zasadniczą rolę MŚP, w szczególności mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw typu start-up, które stymulują zatrudnienie, innowacje i wzrost gospodarczy oraz je tworzą, a także stoją na czele transformacji cyfrowej i ekologicznej dzięki innowacjom i nowatorskim rozwiązaniom technologicznym; podkreśla, że aby móc się rozwijać i tworzyć miejsca pracy, MŚP potrzebują jasnych, spójnych i przewidywalnych przepisów; zwraca uwagę na szczególne bariery, z którymi takie przedsiębiorstwa muszą się zmierzyć, aby uzyskać dostęp do instrumentów finansowych oraz kapitału publicznego i prywatnego;

121. podkreśla, że trzeba promować konkurencyjne rynki towarów i metali rzadkich, które mają zasadnicze znaczenie dla transformacji ekologicznej; podkreśla, że stała zależność od kilku dostawców negatywnie wpływa na przemysł UE, i wzywa do dywersyfikacji dostawców; w związku z tym wyraża zadowolenie z przyjęcia aktu w sprawie surowców krytycznych oraz z zamiaru zaproponowania przez Komisję nowego aktu o gospodarce o obiegu zamkniętym; podkreśla kluczowe znaczenie gospodarki o obiegu zamkniętym dla osiągnięcia najwyższego poziomu zasobooszczędności i niezależności w odniesieniu do surowców krytycznych; zwraca uwagę na potrzebę poprawy międzynarodowych dostaw, w tym za pośrednictwem przyszłych czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu stosowania takich samych norm społecznych, środowiskowych i w zakresie praw człowieka jak w UE;

122. podkreśla potrzebę specjalnych programów kwalifikacji, w tym programów zmiany i podnoszenia kwalifikacji; programy te mają zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia siły roboczej i zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na siłę roboczą w dziedzinach czystych i innowacyjnych technologii, efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, renowacji budynków i magazynowania energii; zauważa w związku z tym znaczenie akademii przemysłu neutralnego emisyjnie; podkreśla potrzebę inwestowania w kształcenie w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) w celu spełnienia wymogów rynku pracy oraz wspierania potencjału innowacyjnego UE; zwraca uwagę na znaczenie konsultacji ze wszystkimi partnerami społecznymi podczas sporządzania map niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej i opracowywania zestawu narzędzi politycznych w celu zaradzenia tym niedoborom;

Polityka energetyczna

123. zauważa z zaniepokojeniem, że w ostatnich latach na całym świecie gwałtownie wzrosły dopłaty do paliw kopalnych ([37]); ubolewa, że dopłaty do paliw kopalnych w UE utrzymywały się od 2008 r. na stabilnym poziomie około 55–58 mld EUR rocznie, a w 2022 r. wręcz wzrosły do 123 mld EUR; zauważa w związku z tym, że obecne tendencje inwestycyjne nie są dostosowane do poziomów niezbędnych, aby świat mógł osiągnąć cele uzgodnione podczas COP28 zakładające potrojenie mocy energii ze źródeł odnawialnych i podwojenie tempa poprawy efektywności energetycznej, oraz że konieczne jest podwojenie obecnych rocznych wydatków na produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, sieci i magazynowanie w 2030 r. ([38]);

124. podkreśla niewykorzystany potencjał energii geotermalnej, która może znacząco przyczynić się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego i polityki energetycznej UE; zachęca strony do wymiany najlepszych praktyk, technologicznej wiedzy fachowej oraz wyników badań naukowych i innowacji w zakresie technologii geotermalnych;

125. przypomina o energetycznych aspektach wyników pierwszego globalnego przeglądu w ramach konsensusu z ZEA, w szczególności o odejściu od paliw kopalnych w celu osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r., zgodnie z nauką, o potrojeniu mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych na świecie i podwojeniu globalnego średniego rocznego wskaźnika poprawy efektywności energetycznej do 2030 r., a także o apelu o przyspieszenie wdrażania i inwestycji w czyste, zrównoważone, bezpieczne i energooszczędne technologie i systemy; wzywa do ciągłej oceny postępów w osiąganiu tych celów;

126. zauważa, że ważne byłoby ustanowienie uzupełniającego celu globalnego, zakładającego sześciokrotny wzrost magazynowania energii w sektorze elektroenergetycznym do 1 500 GW oraz, w szerszym ujęciu, zwiększenie elastyczności systemu do 2030 r., zgodnie z celami uzgodnionymi przez ministrów energii państw grupy G-7 w kwietniu 2024 r.; podkreśla, że należy zwrócić większą uwagę na rozwiązania technologiczne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w atmosferze;

([37]) MAE: „Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022" [Dotacje na zużycie paliw kopalnych w 2022 r.], luty 2023 r.
([38]) MAE: „World Energy Investment 2024: Overview and key findings" [Inwestycje w energię na świecie w 2024 r. – przegląd i najważniejsze ustalenia], czerwiec 2024 r.

127. podkreśla znaczenie globalnej redukcji emisji metanu w łańcuchach dostaw paliw kopalnych podczas przechodzenia na systemy czystej energii w celu osiągnięcia globalnego poziomu redukcji emisji metanu o 75 % do 2030 r., zgodnie ze scenariuszem neutralności emisyjnej MAE do 2050 r.; wzywa sygnatariuszy globalnego zobowiązania dotyczącego metanu do przyspieszenia działań na rzecz redukcji emisji metanu do 2030 r.; zauważa, że rozporządzenie w sprawie metanu ([39]) wprowadza globalne narzędzia monitorowania w celu zwiększenia przejrzystości emisji metanu z importu ropy naftowej, gazu i węgla do UE oraz zapewnienia równych warunków działania dla operatorów z UE i spoza UE, przy jednoczesnym uwzględnieniu bezpieczeństwa dostaw;

128. podkreśla, że zmiana klimatu i ekstremalne zdarzenia pogodowe mają coraz poważniejszy wpływ na nasze systemy energetyczne, w tym na produkcję energii wodnej, wydajność wytwarzania bioenergii, efektywność elektrowni cieplnych oraz zapotrzebowanie na ogrzewanie i chłodzenie; zauważa, że odnawialne źródła energii mogą często charakteryzować się zmiennymi poziomami produkcji, co uwypukla potrzebę rozwoju zdolności magazynowania;

129. zwraca uwagę na gruntowny przegląd unijnych przepisów energetycznych objętych pakietem „Gotowi na 55", który dostosował je do podwyższonego celu UE zakładającego ograniczenie emisji o co najmniej 55 % do 2030 r., żeby najpóźniej do 2050 r. osiągnąć neutralność klimatyczną; podkreśla, że osiągnięcie naszych celów klimatycznych i energetycznych zależy od skutecznego wdrożenia pakietu „Gotowi na 55"; uważa, że inne strony powinny podjąć podobne i istotne działania, przy zachęcie i współpracy ze strony UE;

130. apeluje, aby zapowiedziany Czysty Ład Przemysłowy zagwarantował konkurencyjność przemysłu i poprawę jakości miejsc pracy za pomocą środków sektorowych i międzysektorowych, przez uproszczenie przystępnych cenowo, zrównoważonych i bezpiecznych dostaw energii i surowców, inwestowanie w nie oraz zapewnienie dostępu do nich, we współpracy z przemysłem, partnerami społecznymi, instytucjami finansowymi i wszystkimi zainteresowanymi stronami, z myślą o wspieraniu przemysłu w dążeniu do przyszłości neutralnej dla klimatu z uzasadnieniem biznesowym;

131. podkreśla kluczową rolę efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, zdywersyfikowanego systemu energetycznego i niskoemisyjnych źródeł energii w przechodzeniu na gospodarkę neutralną dla klimatu; podobnie jak uczyniła to UE w ramach pakietu „Gotowi na 55, dostrzega jednak znaczenie dostosowania polityki i środków w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. oraz zgodności z porozumieniem paryskim, z wykorzystaniem możliwości, jakie oferuje obecny spadek kosztów energii ze źródeł odnawialnych i technologii magazynowania energii; w związku z tym wyraża zadowolenie z przyjęcie pilnej i ukierunkowanej reformy struktury rynku energii elektrycznej, której celem jest m.in. przyczynienie się do zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych, wzmocnienie pozycji konsumentów i ich ochrona oraz zmniejszenie zależności rachunków za energię, których koszt ponoszą konsumenci i przedsiębiorstwa, od krótkoterminowych wahań cen;

132. przypomina, że Unia zobowiązała się przestrzegać zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim", która uwzględnia oszczędność kosztową, efektywność systemu, zdolność magazynowania, elastyczność popytu i bezpieczeństwo dostaw;

133. podkreśla potrzebę znacznych inwestycji publicznych i prywatnych w sieć energetyczną UE i powiązaną infrastrukturę, aby umożliwić ich modernizację i rozbudowę oraz dalszą elastyczną integrację odnawialnych źródeł energii, środków w zakresie efektywności energetycznej i rozwiązań w zakresie magazynowania z myślą o zapewnieniu obywatelom i przemysłowi czystej, wystarczającej, bezpiecznej i przystępnej cenowo energii; zwraca w szczególności uwagę na potrzebę modernizacji sieci elektroenergetycznej UE, aby uwzględnić znaczny wzrost mocy energii ze źródeł odnawialnych, zmienność wytwarzanej ilości energii, zmieniające się wzorce przepływu energii elektrycznej w Europie i nowe zapotrzebowanie; przypomina, że należy usunąć bariery, w tym złożoność procesów wydawania pozwoleń na infrastrukturę elektroenergetyczną, w celu dalszej integracji systemów energetycznych państw członkowskich, co zwiększy potencjał Unii w zakresie produkcji czystej energii; zaznacza również, że trzeba wspierać wprowadzanie połączeń międzysystemowych; podkreśla, że państwa członkowskie muszą osiągnąć cel zakładający 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych do 2030 r.;

134. zaznacza, że osiągnięcie zerowej emisji gazów cieplarnianych netto na całym świecie najpóźniej do 2050 r. będzie wymagało skoordynowanych działań na skalę światową oraz że kraje rozwijające się będą potrzebowały międzynarodowego wsparcia w celu przeprowadzenia transformacji ekologicznej; podkreśla, że należy usprawniać bliską współpracę transgraniczną i wymianę najlepszych praktyk z partnerami międzynarodowymi w dziedzinie kształtowania polityki, nauki i transferu technologii;

([39]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942, Dz.U. L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.

135. podkreśla, że należy promować partnerstwa z państwami trzecimi w zakresie zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej; dostrzega wysiłki UE na rzecz budowania sojuszy energetycznych z perspektywą zrównoważonego rozwoju;

136. zwraca uwagę na deklarację uchwaloną podczas COP28 ([40]) przez ponad 20 państw, w tym 12 państw członkowskich UE i Ukrainę, dotyczącą trzykrotnego zwiększenia globalnych zdolności jądrowych do 2050 r.;

137. podkreśla centralną rolę, jaką obywatele i społeczności lokalne mają do odegrania w udanej globalnej transformacji energetycznej, oraz szczególne bariery, z którymi muszą się mierzyć w dostępie do instrumentów finansowych oraz do kapitału publicznego i prywatnego; zwraca uwagę na znaczenie prawodawstwa UE, które określa obowiązujące ich ramy produkcji, konsumpcji własnej, magazynowania i sprzedaży energii ze źródeł odnawialnych oraz oferowania m.in. obywatelom usług w zakresie reagowania na zapotrzebowanie i efektywności energetycznej; podkreśla, że dorobek prawny UE stanowi dobrą praktykę, którą można przekazać partnerom międzynarodowym dążącym do przyspieszenia transformacji ekologicznej w sposób sprawiedliwy społecznie i demokratyczny;

Badania naukowe, innowacje, technologie cyfrowe i polityka kosmiczna

138. z zadowoleniem przyjmuje zadania, które program Copernicus i nowe unijne centrum wiedzy w zakresie obserwacji Ziemi wykonują w odniesieniu do monitorowania obszarów lądowych, atmosfery i środowiska morskiego; podkreśla, że zdolności obserwacji satelitarnej są ważne dla monitorowania, modelowania, przewidywania i wspierania kształtowania polityki w dziedzinie zmiany klimatu, w tym monitorowania emisji metanu, zdarzeń powodujących nieproporcjonalnie wysokie emisje i pochłaniaczy dwutlenku węgla; zwraca uwagę na potrzebę promowania wspólnych programów badawczych w celu rozwoju technologii i infrastruktury na rzecz zarówno przestrzeni kosmicznej, jak i ochrony klimatu; podkreśla znaczenie partnerstw publiczno-prywatnych dla promowania współpracy między rządowymi i komercyjnymi agencjami kosmicznymi; zwraca uwagę na potrzebę osiągnięcia prawdziwej strategicznej autonomii UE w dziedzinie satelitarnej oraz dalszego inwestowania w gospodarkę kosmiczną;

139. przypomina, jak ważny jest wkład badań naukowych i innowacji w realizację celów określonych w porozumieniu paryskim i celów Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla, że zdecydowana większość badań naukowych i innowacji niezbędnych do osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r. jest jeszcze przed nami; ubolewa, że UE nadal nie zrealizowała dawno wyznaczonego celu, jakim jest inwestowanie co roku 3 % PKB w badania naukowe i rozwój, oraz wzywa do przyjęcia nowych podejść do zwiększenia wydatków na badania naukowe i rozwój w przemyśle;

140. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza rolę programu „Horyzont Europa" i działających w jego ramach partnerstw, takich jak wspólne przedsięwzięcia oraz wspólnoty wiedzy i innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, w promowaniu współpracy między sektorem publicznym i prywatnym w celu przyczynienia się do osiągnięcia neutralności klimatycznej i transformacji ekologicznej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że innowacje są zrównoważone, dostępne i przystępne cenowo dla wszystkich;

141. podkreśla, że trzeba przyciągnąć więcej inwestycji, zarówno publicznych, jak i prywatnych, w badania naukowe, innowacje i wdrażanie nowych zrównoważonych technologii – w tym w pracochłonnych gałęziach przemysłu – oraz w modernizację istniejących i, w razie potrzeby, nowych sieci infrastruktury, a także w projekty przyczyniające się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i porozumienia paryskiego;

142. podkreśla, że aby osiągnąć cele na lata 2030 i 2050, zachęty wspierające czyste i innowacyjne technologie muszą być spójne i logiczne oraz odnosić się do wdrażania już zaawansowanych technologii, jak również do inwestycji w nowe technologie, których opracowanie może okazać się niezbędne, żeby osiągnąć cel Unii zakładający neutralność klimatyczną najpóźniej do 2050 r.;

143. podkreśla, że UE musi współpracować w zakresie badań nad technologią, przemysłem i innowacyjną nauką, aby wnieść istotny wkład w porozumienie paryskie; wzywa do wdrożenia zapowiedzianej strategii na rzecz europejskich nauk biologicznych; apeluje do Komisji, aby wspierała strategiczne partnerstwa badawcze w celu zapewnienia równych warunków działania w Europie;

([40]) Deklaracja ministerialna o potrojeniu mocy wytwórczej energii jądrowej, podpisana 2 grudnia 2023 r.

144. podkreśla, że cyfryzacja jest jednym z najważniejszych czynników sprzyjających integracji systemów energetycznych, ponieważ może umożliwić dynamiczny i wzajemnie powiązany przepływ nośników energii, pozwolić na wzajemne połączenie bardziej zróżnicowanych rynków, dostarczyć danych niezbędnych do dopasowania podaży i popytu oraz usprawnić zarządzanie siecią; podkreśla potencjał technologii cyfrowych w zwiększaniu efektywności energetycznej, a tym samym ograniczaniu ogólnych emisji gazów cieplarnianych, a jednocześnie dostrzega pilną potrzebę przyjęcia zrównoważonych praktyk w celu zminimalizowania coraz większego śladu węglowego i pod względem zużycia zasobów wynikającego z cyfryzacji oraz sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności ośrodków przetwarzania danych i innej infrastruktury obliczeniowej; przypomina o celu UE zakładającym uczynienie ośrodków przetwarzania danych neutralnymi dla klimatu i wysoce energooszczędnymi nie później niż do 2030 r., zgodnie z unijną strategią cyfrową;

Rola Parlamentu Europejskiego na COP29

145. uważa, że Parlament powinien stanowić integralną część delegacji UE na COP29, ponieważ porozumienia międzynarodowe wymagają jego zgody, a ponadto jako współprawodawca odgrywa on kluczową rolę we wdrażaniu porozumienia paryskiego w Unii; oczekuje zatem, że zostanie dopuszczony do udziału w spotkaniach koordynacyjnych UE na COP29 w Baku i że zostanie mu zagwarantowany dostęp do wszystkich dokumentów przygotowawczych; zobowiązuje się działać w sposób niezależny i wolny od konfliktów interesów;

°
° °

146. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządom i parlamentom państw członkowskich oraz sekretariatowi Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z prośbą o rozpowszechnienie jej wśród wszystkich stron konwencji spoza UE.